

**Hennes roll blev
den glada flickan,
det osynliga barnet**

Sidan 2

**Fem dygn i en
roddbåt stärkte
deras vänskap**

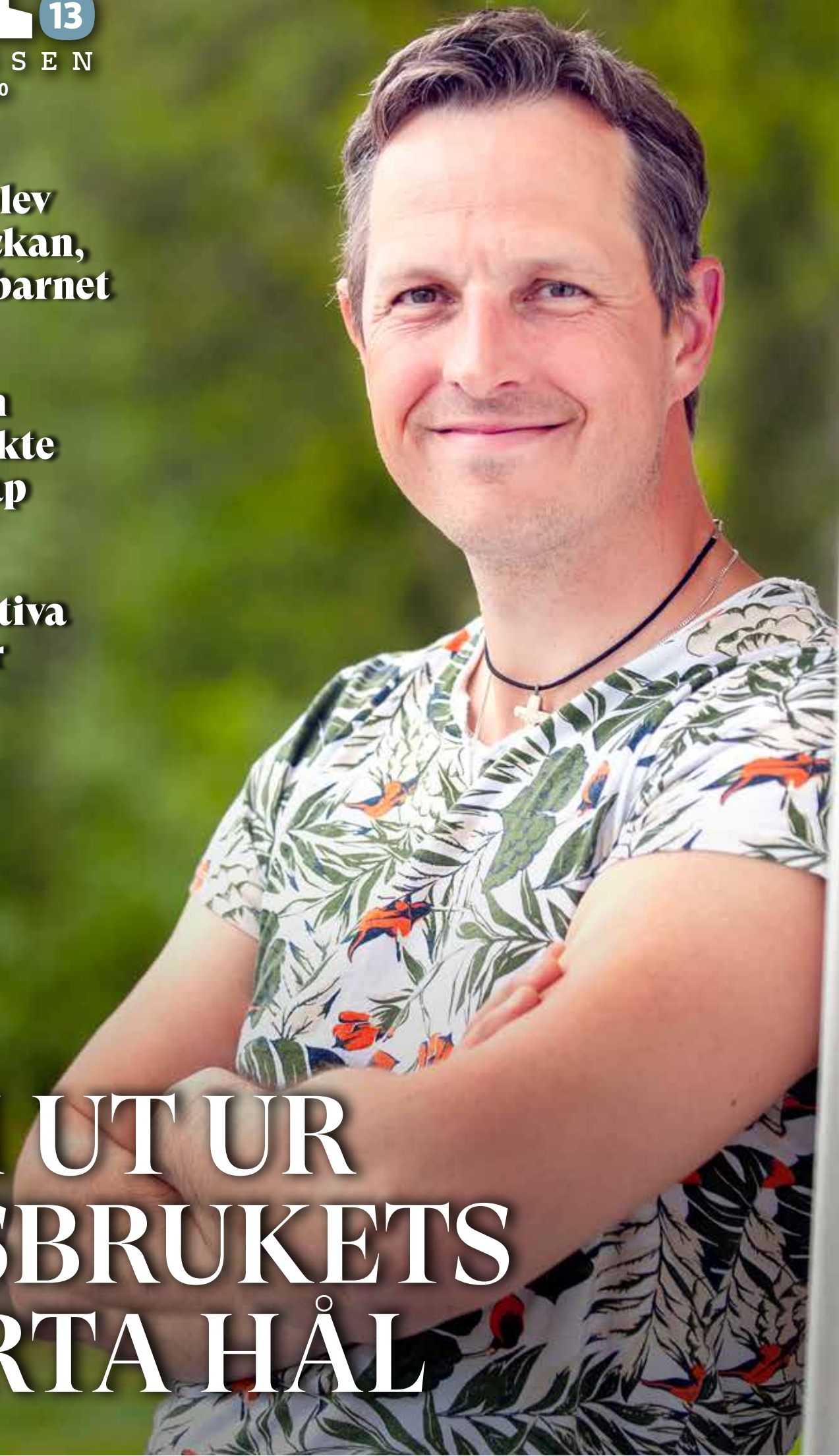
Sidan 10

**Våra destruktiva
släktmönster
går att bryta**

Sidan 18

KOM UT UR MISSBRUKETS SVARTA HÅL

Sidan 6

**LEDAREN: Vad är det egna
och vad är det andra?** Sidan 5

**AMANDA AUDAS-KASS: Jag fick
aldrig ett budskap i eld** Sidan 3

**Coronapandemin är inte
ett straff från Gud** Sid 9

DEN GLADA FLIC

Chris-Marie Törnroos växte upp som det osynliga barnet i en alkoholistfamilj. Som vuxen har hon fått jobba hårt för att hitta sin vilja och kreativitet. – Först idag förstår jag att varje lilla myrsteg jag tar, det är det som är livet.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

När Chris-Marie Törnroos tid som småbarnsmamma var förbi kände hon att hennes krafter höll på att ta slut. I många år hade hon varit en mamma som ville ge allt för sina barn och sin familj.

– Det var viktigt för mig att bygga en hel familj. Jag hade mycket att kompensera för med tanke på min egen barndom, men i det skedet av livet hade jag inte längre något reserv att ta ur.

Hon åkte ofta ut till stranden på Sommaröarna i Esbo och bad om kraft för dagen. Och hon fick ett tydligt budskap: ”Jag har lovat visa dig vägens riktning, men du får inte hela vägen genast. Tålmod.”

Först många år senare förstod hon att hon missförstått hela saken. Hon hade inte levt i stundens närvaro, hon levde i stället i ett jag-ska-få-det-där-någonting-senare. Hon väntade på att livet skulle börja, att vägens riktning skulle visas för henne.

– Först idag förstår jag på riktigt att det är exakt *här* jag ska vara. Varje litet myrsteg jag tar, det är det som är livet.

Det osynliga barnet

När hon tänker på sig själv som barn ser hon framför sig en liten flicka i tjocka, rutiga vinterbyxor. Den flickan har långt, blont hår och glada ögon. Hon är full av livslust och livskraft.

– Men under livets gång tappade jag bort henne. Hon blev också en överlevnadsstrategi, för i och med att hon var så glad och livskraftig så behövde man inte ge henne så mycket uppmärksamhet. Det fanns så mycket annat i min familj som tog utrymme.

Chris-Marie Törnroos äldre bror Tommy Hellsten har i sin bok *Flodhästen i vardagsrummet* skrivit om hur han upplevde uppväxten i en familj där först pappan och senare också mamman hade alkoholproblem.

– Han blev terapeuten som skötte föräldrarnas relation. Jag blev den glada men osynliga, den som alltid klarar sig.

När föräldrarna skilde sig och pappa flyttade hemifrån började Chris-Marie Törnroos hitta mammas flaskor i skåpen.

– I många år levde jag ensam med henne, i skräck för att något skulle hända. Jag kan lugnt säga att mina tonår gick åt till att vaka över henne så att hon inte skulle ta livet av sig.

När Chris-Marie Törnroos var 22 år hände det som hon varit rädd för så länge: mamman begick självmord.

– En känsla jag slagits med som vuxen är kän-

Chris-Marie Törnroos trivs ute vid havet i Esbo.

KAN

»Jag har slagits mycket med min kreativitet och känt att jag inte får tag på den.»

lan av otillräcklighet. Jag har härlett den till att jag inte lyckades hålla min mamma vid liv.

Redan tidigt började hon bearbeta sina upplevelser, men samtidigt var det svårt för henne att fullt ut erkänna hur utan mor hon egentligen varit.

– Under en period gick jag i kroppsterapi och då kom olika kroppsminnen tillbaka till mig. Jag kom ihåg att jag satt på trappan till vårt hus, och det kändes tryggt, för grannskapet var tryggt. Men huset var tomt.

Levde inte fullt ut

Det som hände henne under uppväxten gjorde att hon inte levde fullt ut.

– Jag levde i en förkrympt förpackning, i ett för litet utrymme.

PROFILER

Chris-Marie Törnroos

Psykosyntesterapeut och symboldramaterapeut. Jobbar med mänsklig tillväxt på Ihminen tавattavissa. **Familj:** mannen Benny Törnroos, en vuxen son och två vuxna döttrar med familjer. **Tycker om** att leva!

Hon förklarar: Föreställ dig att du är ett hus. Har du mycket skräp i din källare och samtidigt obrukad potential uppe på vinden, då blir ditt hus ganska litet. Det finns inte så mycket utrymme att röra sig på.

– Jag har slagits mycket med min kreativitet och känt att jag inte får tag på den. Det är väldigt frustrerande att känna att man kunde ha mycket att ge, men inte klarar det på grund av rädsla och en känsla av otillräcklighet.

Samtidigt har otillräckligheten – paradoxalt nog – gjort att hon sökt sig vidare.

– Jag har inte kunnat bli förnöjsam. Min otillräcklighet har också öppnat vägar till sökande, till exempel till att söka efter Gud och kärlekens ursprung.

Sedan många år jobbar hon som psykosyntes- och symboldramaterapeut.

– Om jag inte hade rotat igenom mina egna kärlarvåningar och grävt mig ner i det som finns begravt i min bakgrund skulle jag inte heller kunna jobba med andra. Jag märker ofta att varje gång jag gått igenom något själv, så sitter en människa med den erfarenheten framför mig, och då kan jag hjälpa henne vidare. Man säger ju att man kan föra varje människa så långt man gått själv.

Vi måste gå viljans trappsteg

Under coronapandemin har hon varit på stugan i Kimito i två månader.

– Det kom så lämpligt, för just nu behövde jag stanna upp och fråga mig själv vem jag är och vart jag är på väg.

Hon har funderat på det där bibelstället, där Jesus frågar: Vill du bli frisk?

– Då måste man svara ja. Det handlar om vilja, och jag svarar ja. Då kommer kärleken åt att verka.

Hon tänker på viljans trappsteg: Först har jag ingen medvetenhet om att det finns en vilja – att jag kan välja, att jag har val. Sedan kan jag se en vilja hos andra, men har den ännu inte själv. Sedan har jag själv en vilja och övar mig i att använda den. Sedan förverkligar jag min vilja – är min vilja. Sedan kommer Guds vilja – i samspel med min.

Det var där hon gick fel, då för många år sedan, då hon hörde Gud säga att hon skulle hitta sin väg.

– Jag försökte hoppa över de små stegen, över själva vandringen, över livet. Jag ville direkt hoppa upp i famnen på den som tilltalat mig. Jag ville ha överlåtelse direkt. Men den som tilltalade mig ville att jag skulle växa och söka min egen väg.

”Kärleken är alltings ursprung” är ett annat tilltal hon fick en gång.

– Jag övar mig i att leva det budskapet.

INKAST

AMANDA AUDAS-KASS

Kallelsen

VISSA AV OSS är avundsjuka på människor med grönare gräs. Vissa av oss är avundsjuka på människor med underbara utlandsresor, koordinerade klädgarderober eller beundransvärda båtar. Själv var jag länge mest av allt avundsjuk på människor med Kallelse. Ja, med stort K.

För ett år sedan flyttade vi ett halvt land norrut efter tio år i Helsingfors. Det är på många sätt drastiskt. Återvändande österbottningar växer onekligen på träd, men ju fler dagisvårfeater du gråter på i huvudstaden – desto mindre är chansen att du blir en av dem. Jag grät på många. Tills jag plötsligt grät på min sista.

I MITT LIV finns många människor som har fattat drastiska beslut och en del av dem har fattat de besluten efter något som åtminstone liknar eldskrift på himlen. Det har på något sätt varit så uppenbart att det var det steget de skulle ta, att det var det de var kallade till. I mitt liv har ytterst få beslut fattats på knä framför en brinnande buske, jag har fått sätta min lit till magkänsla och sunt förnuft.

Och ja, jag har längtat efter en egen kallelse. Jag har varit oklädsamt avundsjuk på de kallade.

Länge kände jag mig lite som en B-kristen i min brist på kallelse. Jag var som en kyrklig version av sunkig dokusåpakändis eftersom Gud inte hade sagt något speciellt stort och starkt till just mig personligen. Jag fick nöja mig med det han säger i Bibeln, men det säger han ju till alla. Så jag undrade varför vissa andra var så betydelsefulla att de fick budskap i eld när jag själv knappt känt lukten av rök.

»Jag har varit oklädsamt avundsjuk på de kallade.«

VÄGEN HAR INTE varit kort eller spikrak, men idag vågar jag vila i att också vi utan kallelse både kan och ska vara med och förändra världen. Att de uppdrag och kallelser som finns i Bibeln faktiskt räcker mer än väl. När jag läser att jag ska älska Herren min Gud över allt och min nästa som mig själv så är det ju inte så att jag kan checka av den boxen och börja söka vidare. Nej, jag får kavla upp ärmarna. Varenda eviga dag. Inte heller är det ju så att jag måste vara på en viss plats i en viss tid på ett visst jobb för att kunna göra det. Nej, det fungerar var som helst och när som helst och som vad som helst.

Och det måste ju vara just precis det som är Kallelsen med allra största tänkbara K. Och den Kallelsen är faktiskt min. Och din.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare och för tillfället finlandssvensk läsambassadör.

NOTISER

Inget beslut om kaplanstjänsten i Houtskär

Domkapitlet begär ett nytt utlåtande av församlingsrådet i Västabolands församling och av Houtskärs kapellråd angående kaplanstjänsten i kapellförsamlingen.

Peter Blumenthal, som domkapitlet konstaterat vara behörig, är enda sökande till tjänsten. Domkapitlet vill nu veta om församlingen önskar ledigslå tjänsten på nytt eller välja Blumenthal.

Domkapitlet förordnade **Janette Lagerroos** att fortsättningsvis sköta kaplanstjänsten som tf till den 31 oktober 2020. Lagerroos är inte behörig för tjänsten.

Nya samarbetsförhandlingar på Finska Missionssällskapet

Finska Missionssällskapet inleder samarbetsförhandlingar. Orsakerna är den ekonomiska situation som coronaepidemin har lett till, minskade intäkter och planer på att effektivisera organisationen.

– Understödsintäkterna har tyvärr inte utvecklats som vi hade förväntat oss, och vi har varit för optimistiska, säger verksamhetsledare **Rolf Stefansson** på Finska Missionssällskapet.

Fjölårets resultat visar ett underskott på 1,9 miljoner euro. Samarbetsförhandlingarna berör nedskärningar av 30 årsverken, bland hela personalen samt ledningsgruppens medlemmar, men det exakta antalet klarnar under processens lopp.

Under årets början samarbetsförhandlade Missionssällskapet om en tillfällig minskning av arbetet på grund av coronaepidemin. Då permitterades 46 personer på deltid och tre på heltid.

Utdelning ur minnesfond

7 500 euro i bidrag delas i år ut från Bo och Gunvor Skogmans minnesfond. Tjugofyra ansökningar hade inkommit.

Transform lärlungaskola i Petrus församling beviljas 1 000 euro; Psykosociala föreningen Primula r.f. för projektet *Förstår vi varandra i vår vardag?*, 500 euro; David Forsblom för inspelning av cd-skiva med Lina Sandells sånger, 500 euro; SLEF-Media för resa i C.S. Lewis fotspår, 1 000 euro; distriktsråden i Kristinestads svenska församling för temakvällar, 1 200 euro; Kristoffer Streng för videoinspelning av kristna sånger, 1 000 euro; SLEF:s avdelning i Näsby för införskaffande av 100 särkalkar till Luthergården i Närpes, 800 euro; SLEF, Fridskärs lägerområde för Country Gospel kväll, 1 500 euro.

SERIE: KLIPP UR ARKIVET

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

"Andra jäsningstiden" den bästa konfirmationsåldern!

I Kyrkpressen i juni 1970 diskuteras den lämpligaste konfirmationsåldern. Karl Bruhn, som varit professor i pedagogik och didaktik, slår i en lång text fast att den nuvarande konfirmationsåldern är bäst.

"I åldern 11–13 är sjunker barnens tidigare intresse för religionen katastrofalt för att åter tillta när de kommer in i den "andra jäsningstiden" kring 14–16 år", rapporterar Kyrkpressen.

Församlingar får 8,5 miljoner i stöd av stat och kyrka

Församlingarna föreslås få sammanlagt 8,5 miljoner euro i stöd för att avhjälpa följderna av coronapandemin. 4,5 miljoner kommer från statens tilläggsbudget medan resten kommer från Kyrkans centralfond.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Kyrkostyrelsens plenum föreslår nu en tilläggsbudget på 4 miljoner euro till Kyrkans centralfonds budget 2020. Det är ett stöd som riktas till församlingar och kyrkliga organisationer för att de ska klara av de följder pandemin haft på ekonomin och verksamheten.

De församlingar som förlorar mest intäkter får också mest stöd från centralfonden, mer än så är stödet inte specificerat. Den största delen av kakan går till församlingarna, men också kyrkliga organisationer kan få en del av den.

Tilläggsbudgeten ska föreläggas kyrkomötet i augusti. Om kyrkomötet godkänner ändringen i budgeten är målet att fördela medlen till församlingarna inom 2020.

Hur man ska mäta vilka församlingar som har störst behov har Kyrkostyrelsen inte klarlagt.

– Jag hoppas att kyrkomötets ekonomiutskott samtidigt ger direktiv om vilka mätinstrument som ska användas, meddelar ecklesiastikrådet **Leena Rantanen** som leder Kyrkostyrelsens ekonomiavdelning per e-post.

Förutom stödet från Kyrkans centralfond ingår ett stöd på sammanlagt 8,19 miljoner euro för kyrklig och religiös verksamhet i regering-

ens fjärde tilläggsbudget. Av det beloppet är 4,5 miljoner öronmärkta som ett stöd till de lutherska och ortodoxa församlingarnas diakoni.

"Ett bra tillägg"

Stödet fördelas mellan församlingarna och samfälligheterna i förhållande till kommunens befolkningssmängd.

– Det här betyder 16 000 euro för våra församlingar. Det är ett bra tillägg till vår diakoni. Antagligen betyder det att vi fixar det här året, säger ekonomichef **Frej-Erik Sikström** i Korsholms kyrkliga samfällighet.

Men, tillägger han, det är kanske lite för tidigt att säga hur det utfaller ännu.

– Jag tror att vi inte sett det värsta ännu utan att vi kommer att se ett större behov av diakonibidrag redan i höst. Men det har jag svårt att uttala mig om för jag vet inte hur det ser ut på fältet för tillfället.

Han räknar med att samfälligheten inte kommer undan att göra ett minusresultat i år.

»Det är ett bra tillägg till diakonin.«

– Bidraget till diakonin är ingen droppe i havet, inte för vår del åtminstone.

Sikström räknar inte med att alla kommer att få bidraget från Kyrkans centralfond, utan det tillfaller bara dem som är i störst knipa.

Hur mycket coronapandemin påverkar församlingarnas ekonomi vet ingen ännu i det här skedet.

Leena Rantanen på kyrkostyrelsens ekonomiavdelning är utsedd att ge tilläggsinformation. Hon vill ha frågorna skriftligen och ger också svar per e-post.

Hur långt räcker fyra miljoner euro? Det innebär ju i stort en euro per församlingsmedlem?

– Hur långt det räcker beror naturligtvis på hur coronan inverkar på ekonomin, svarar Rantanen.

Vilken är din uppskattning, hur mycket kommer pandemin att kosta församlingarna?

– Det kan jag inte ens gissa – och ingen annan heller.

Planeras flera stöd? I så fall när?

– Inga fler förändringsförslag i budgeten är planerade.

Kan Kyrkans centralfond stöda församlingarna ytterligare?

– Det här bidraget på fyra miljonerna är det belopp som vi kan öka understödsbudgeten med.

I textdelen i Kyrkostyrelsens ändringsförslag lämnar man ändå dörren öppen för ytterligare bidrag nästa år: "Naturligtvis är det möjligt, om de ekonomiska effekterna ännu inte är tillräckligt tydliga under innevarande år, att bidrag beviljas också 2021."

LEDARE

NICKLAS STORBJÖRK

"Det egna" och "det andra"

PÅ INSÄNDARPLATS i den här tidningen konstaterar Sixten Ekstrand, direktor vid Kyrkans central för det svenska arbetet vid Kyrkostyrelsen, att höstens budgetarbete blir utmanade i många församlingar. Ekonomin har varit ansträngd i församlingarna redan tidigare och coronapandemin har försvårat läget ytterligare. Ekstrand skriver att det är förståeligt om synfältet smalnar och förtroendevalda först skär i gemensamma åtaganden som Kyrkpressen och understödet till missionen och utlandshjälpen. Sedan lyfter han fram betydelsen av församlingarnas understöd till missionen och utlandshjälpen.

ORON ÄR SÄKERT BEFOGAD och det är lätt att se att Kyrkpressens och missionens/utlandshjälpens utmaningar är desamma. När ekonomin blir utmanande i församlingarna är det lätt hänt att man börjar dela in verksamheten i "det egna" och "det andra". Det egna blir helt naturligt det man i första hand ser i den egna församlingen, den egna verksamheten och de egna anställda. I kategorin "det andra" hamnar lätt saker och människor som man inte ser i den egna, dagliga verksamheten. I den kategorin landar obönhörligen missionen/utlandshjälpen och Kyrkpressen. Det är mindre smärtsamt att skära i det man inte direkt ser. På så vis kan man säga att Kyrkpressen/missionen/utlandshjälpen – för att använda sporttermer – alltid spelar på bortaplan när församlingarna och i sista hand de förtroendevalda ska göra de ekonomiska prioriteringarna.

I sin insändare konstaterar Ekstrand att missionen och kyrkans internationella diakoni hör till kyrkans grunduppgifter och att man sviker kyrkans uppdrag om man inte tar ansvar för dem. Det är så sant som det är sagt. Vilka är då motiveringarna för församlingarna att fortsätta prioritera Kyrkpressen?

»För dem kan missionen, utlandshjälpen eller Kyrkpressen vara "det egna".«

DET HAR LYFTS FRAM FÖRR, men den telefonenkät som gjordes för ett par år sedan bland slumpmässigt utvalda församlingsmedlemmar i församlingar som prenumererar på Kyrkpressen visade att över hälften (54%) av de svarande såg tidningen som sin främsta kontaktkanal till kyrka och församling. Det är viktigt för de både dem som gör upp budgeten och förtroendevalda att hålla det här perspektivet i minnet. Det är i sista hand församlingsmedlemmarnas skattepengar man hantarerar. Om över hälften av dem säger att tidningen är deras främsta kontakt till församlingen borde det väga tungt när budgeter ska spikas och "det egna" ställs mot "det andra". För många församlingsmedlemmar existerar inte de här gränserna överhuvudtaget. För dem kan missionen, utlandshjälpen eller Kyrkpressen lika mycket vara "det egna".

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

Att bli fri från drogberoendet är inte enkelt. Men för Wolfgang Hermann var det ändå enklare än att blir fri från drogerna än från porren. Han vet vad han talar om, för han har missbrukat både droger och porr.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Porrmissbruk jobbigare än drogmissbruk

Wolfgang Hermann var 13 år när porren kom in i hans liv. Då fann han en porrtidning under sin pappas säng. Drogberoendet kom några år senare.

– När jag kom till tro slutade jag med drogerna och jag ville också bli fri från porren. Jag fick ju den inte att gå ihop med min tro. Men den återkom igen och igen, säger han.

Han förde en ensam kamp mot beroendet och det var mycket skuld och skam inblandat.

– Jag lyckades lägga bort det en tid och jag lovade mig själv att aldrig mera. Jag bad Gud att hjälpa mig att bli fri. Men så hände alltid något, en livskris eller något annat som gjorde att det återkom igen och igen. Missbruket följde också med under äktenskapet.

Wolfgang beskriver missbruket som ett behov av att få mer och mer hela tiden. För att uppnå samma effekt krävs en upplevelse som sker allt oftare och mera extremt.

– Man kan hålla sig borta från människor som sysslar med droger. Men genom internet

»Jag har inte råd att hamna där igen. Det kan ske på ett ögonblick.«

har man gratis porr tillgänglig 24/7. Jag läste någonstans att en tredjedel av all dataöverföring på nätet är porrelaterad.

Det här pågick i många år.

– Jag hade så mycket ilska i början. Jag var frustrerad och arg över situationen och över att jag inte kom loss ur den. När man har ett missbruk i bagaget måste man jobba med det resten av livet. Det försvinner inte. När det gäller porr så förändras ju hjärnan rent neurologiskt, den väg man går växer från en stig till en motorväg och det blir bara lättare att hitta nya sätt att ta till drogen.

Familjen var dysfunktionell

Wolfgang är född och uppvuxen i alpernas hjärta, i Zell am See i Österrike. Kärleken förde honom till Finland och idag är han bosatt i Larsmo.

– Jag växte upp i en dysfunktionell familj. Min pappa drack periodvis mycket alkohol, han var väldigt våldsam och van att få sin vilja igenom. Min mamma och vi barn fick stryk ibland. Pappa vägde 120 kilo så han slog ganska ordentligt. Han var oberäknelig och man

Wolfgang Hermann har bestigit två hinder i form av missbruk.

måste följa med vilket humör han var på.

Han beskriver familjen som nominella katoliker som gick i kyrkan till påsk och kanske till jul.

– Vi läste inte Bibeln hemma och den enda bönen jag hörde hemma var Fader vår som mamma bad med oss barn.

De första fyra åren i skolan blev han mobbad och för att komma undan sina plågoandar tog han ofta sin tillflykt i en kyrka.

– Där satt jag och beundrade alla målningar och kors. Det kändes väldigt fridfullt och skönt.

När han gick om den fjärde klassen i skolan blev han plötsligt en av de starkaste i klassen. Från att ha varit tillbakadragen blev han rebellisk.

– Jag började snatta, slåss och mobba andra. Alkohol kom tidigt in i bilden och jag rökte min första joint den sista skoldagen när jag var 14–15 år gammal. Sedan jag börjat med droger gick det fort utför. När jag var 18 var jag ganska långt nere i drogträsket. Jag använde allt som jag fick tag på. Som tur var höll vi inte på med sprutor på den tiden.

Han fick jobb på ett diskotek i Ibiza i Spanien. Där hade han så gott som slutat med droger.

– Men så tog jag LSD en gång. Då fick jag så hemska andliga upplevelser som jag varken trott på eller räknat med. De upplevelserna kom inte från Gud. Jag såg inget visuellt men hade väldigt kraftiga fysiska upplevelser som varade länge. Det förändrade mitt liv.

Kraften kom som bönesvar

Kort därefter tog han båten från Ibiza till Barcelona. Han mådde inte bra för han var fortfarande omskakad av sina upplevelser.

– Jag såg ut över solnedgången på havet, jag såg några delfiner och en sköldpadda. Jag upplevde något av att hela skapelsen förkunnar hans härlighet, hans väsen och storhet som det står i skriften. Mitt i allt kom tanken till mig att om det onda jag upplevde finns så finns också Gud. Då tänkte det till och jag vände mig till Gud. Jag sökte ju något som kunde hjälpa mig här och nu.

Den enda bönen han kunde var Fader vår. Den bad han om och om igen.

– Jag vände mig till Gud och bad om förlåtelse för mina synder. Jag kände direkt en positiv kraft som kom över mig. Den gav mig mod och styrka. Jag lovade Gud bli en bra son till mina föräldrar, en bra kristen och att jag skulle anmäla mig till polisen. Polisen ville få kontakt med mig för jag hade sålt knark under en tid.

Den här processen gick han genom ensam utan hjälp. Därför började han också läsa Bibeln från början och inte från Nya testamentet.

– Bibelläsningen kom av sig när jag läste att Moses tog livet av en egyptier. Jag kunde inte tro att Moses, som jag då uppfattade som Bibelns huvudperson, gjorde sådant. Men jag bad varje dag och jag upplevde att Gud ledde mig. Jag läste också hinduiska böcker och fick kontakt med en shaman som jag hängde med en viss tid. Men jag upplevde att det inte var rätt för det gav mig ingen frid.

Han kom hem till Österrike och inledde sin civiltjänst. Den gjorde han på ett boende för personer med fysiska och mentala funktionshinder.

– Där hade jag några kristna arbetskamrater och en av dem bjöd in mig till ett bibelstudium hemma hos en polis en kväll. Vi läste Johannesevangeliet och jag fick en så stark upplevelse av att jag har kommit hem. Efteråt kände jag en obeskrivlig frid och glädje.

Då fick han också en annan inställning till polisen. Medan han höll på med droger var han rädd för polisen men nu blir han glad över att se dem.

– Det blev också rättgång. Jag bekände allt, också att jag smugglat droger från Holland till Österrike. Jag var 20 år och jättenervös inför rättgången. Men jag styrktes av skriftens ord att jag inte ska oroa mig för det jag ska säga, utan det ska bli mig givet. Domaren började med att säga att han har en lika gammal son som jag och frågade hur jag hamnat här. Och jag berättade hur det började med första ölen och cigaretten.

Kompanjonen förnekande all inblandning och ord stod mot ord.

– Han försökte förlöjliga mig, men lyckades inte. Jag upplevde att Gud var med mig.

På ett kristet internationellt konferenscenter där han jobbade träffade Wolfgang sin blivande finländska fru, som numera är ex-fru.

– Jag visste inget om Finland, förutom en finsk backhoppare som alltid var bättre än våra, och Nokiatelefoner. Det tog länge innan jag hittade Finland på kartan. Tyvärr slutade äktenskapet i skilsmässa. Men vi har en bra relation.

Redan före skilsmässan googlade Wolfgang och fann DBK, Diagnos- och behandlingskliniken i Stockholm som specialiserat sig på sex- och porrmissbruk.

– Men jag vågade inte stiga fram och bekän-

Forts. på följande sida. ►

na för min fru vad jag kämpade med. Jag förstod inte själv hur fast jag var.

Fick hjälp för missbruket

I samband med den livskris som skilsmässan gav upphov till berättade han om sin kamp för en kristen broder som förmedlade kontaktuppgifterna till en person han kände som fått hjälp på DBK.

– Dagen efter knackade han på dörren. Han berättade sin historia för mig och gav mig telefonnumret till DBK i Stockholm. Han sade att i morgon ringer du, och när du har ringt sänder du ett meddelande till mig. Jag ringde. Under samtalet bröt jag ihop och började gråta. Jag berättade om hur jag kämpat och kämpat och det blev återfall på återfall som bara blev värre. Jag bokade tid för behandling.

Innan han åkte på behandling lärde han känna sin nuvarande fru Maria Salo.

– Jag berättade direkt för henne att jag har problem att komma lös från pornografi och att jag ska på behandling. Jag tänkte att hon blir avskräckt och lägger benen på ryggen. Men hon berättade i stället om sina egna utmaningar i livet. Jag tror att vi bägge underskattade varandras problem. Men samtidigt hade vi förståelse för varandra.

Han fick behandling fyra gånger i Stockholm.

– Jag bekostade den själv. Själva behandlingen var inte så dyr, men resorna och uppehållet kostade ganska mycket och jag måste ta ut semester. Men det var värt varenda cent. Jag fick så bra information och kunskap.

Missbruket är något han fortfarande motarbetar dagligen. Nu följer han tolvstegsprogrammet.

– Det kan kopplas till en kristen grund. Första steget är att man vill tillfriskna. Det andra är att ta emot hjälp. Man erkänner sitt beroende och vänder sig till en kraft som är större än en själv. Det är samma principer som i Bibeln. Det hjälper en att slippa harmen och ilskan som gör att man lätt faller tillbaka. Man behöver Guds hjälp för att komma loss. Jag

Här får man lämna sina bekymmer. Här stannar Jesusbussen, förklarar Wolfgang Hermann.

har försökt med egen kraft i många år utan att lyckas. Bara stoltheten har hållit mig tillbaka från att ta emot hjälp tidigare. Sen är det skönt att ha alla kort på bordet hela tiden, utan att dölja något.

Känner igen varningssignalerna

Missbruket går aldrig uren, säger Wolfgang och jämför det med att få diabetes. Så länge du sköter dig kan du få din diabetes under kontroll och leva ett normalt liv. Gör du det inte får du problem.

– Missbruk är ingenting att leka med, för jag vet var man hamnar. Jag har inte råd att hamna där igen. Det kan ske på ett ögonblick.

Nu har han lärt sig känna igen varningssignalerna.

– En varningssignal för att jag har för mycket på gång är om en kvinna jag sett någonstans fastnar i mina tankar. Då behöver jag komma i balans igen, varva ner, göra avslappningsövningar, tala med en kompis eller med min fru. Man måste hitta andra sätt att leva och få balans i livet för att må bra. Ibland är det inga problem alls.

– Men missbruk är ganska lurigt. Det är lätt att ett missbruk glider över till ett annat. Man kan bli fri från ett beroende bara för att bli något annat, som arbetsnarkoman eller idrottsfanatiker.

Nu är det sex år sedan han gick igenom be-

handlingen. Sedan dess har han haft ett återfall.

– Det var tusen gånger värre för ju längre tid det gått, desto svårare blir återfallet. Då är det som om man hamnat i ett stort svart hål. Jag är så radikal att jag berättade om det för frun och för vänner. När man gör det man vet att man ska göra är det okej att det svider.

Medberoende ett steg till missbruk

Vid sidan om sitt jobb som köttskärare har Wolfgang nyss genomgått en ettårig utbildning inom mental hälsa och missbrukarvård på Yrkesakademin i Österbotten.

– Gud leder ett steg i taget. Jag upplevde att Gud började tala till mig om utbildningen genom andra personer. Nu har jag sökt till en tvåårig distansutbildning i Sverige som kallas kvalificerad behandlingspedagog.

Inom utbildningen har han jobbat med sig själv hela tiden. Han upptäckte att missbruk oftast bottnar i ett medberoende.

– Nittio procent av missbrukarna kommer dysfunktionella familjer där man som barn inte fått känna det som man borde få känna. Då börjar man manipulera känslorna och då tar man till allt möjligt. Jag upptäckte att jag kämpar med det här. Jag tar ansvar för saker och ting som inte är mitt ansvar och om jag inte kan förändra situationen börjar jag må dåligt. Det är en sida av mig själv som jag fortfarande måste jobba med.

Har du lyckats förlåta din pappa?

– Ja, tusen gånger om och jag tycker om honom. Men jag har svårt att hälsa på honom, för han är fortfarande den bestämda och auktoritativa personen. Blir han arg väcker det många minnen hos mig. Min pappa gick igenom mycket som barn och han insjuknade i ett maktmissbruk som jag är medberoende i. Även om vi kan ha goda diskussioner när jag ringer honom så finns upplevelserna kvar i kroppen. Med tolvstegsprogrammet ser jag att han är sjuk och jag ber Gud: ge mig tålamod med honom.

Är jag porrmissbrukare?

Wolfgang Hermann rekommenderar den som ställer sig frågan att göra ett test på www.recoveryzone.com/tests/sex-addiction/SAST/index.php.

I testet poängsätts svaren mellan 0 och 20. Har man färre än fem poäng har man inte problem. Har man fler än fem poäng har man missbruk i bagaget. Själv hade han 18 poäng, bland de högsta de någonsin haft på DBK.

– **Redan om** du funderar har du antagligen problem. Har du inga problem så funderar du inte över det, säger Wolfgang.

Sjukdom inte Guds straff

Varför kom den här pandemin – vill Gud straffa mänskligheten? Eller är den ett tecken på att de yttersta tiderna närmar sig? Vi frågar Björn Vikström, universitetslärare i teologisk etik med religionsfilosofi.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Jag har hört åsikten att coronaviruset är Guds straff över mänskligheten. Vill Gud straffa oss?

– Det Jesus säger i evangelierna och det som kristen tro står för är båda tydliga med att sjukdom inte är Guds straff.

– På ett allmänt plan kan man säga att det att sjukdom och lidande finns hör ihop med att världen är ofullkomlig och att det i världen pågår en kamp mellan Gud och de krafter som bryter ner. Men pandemin kan inte vara ett straff på global nivå utan att vara det på individnivå. Det blir motstridigt eftersom det ändå alltid är individer som drabbas. Talar vi om individer blir frågan akut: Varför drabbas det här mig och mina kära? Då blir frågan existentiellt laddad och viktig, något som berör verkliga levande människor.

– Jag tycker att det är viktigt att understryka att kristen tro inte ger något svar på varifrån ondskan kommer, i synnerhet inte varför vissa drabbas hårdare av lidande. Det som tron ger svar på är hur vi ska orka bära det här med Guds hjälp och varandras stöd.

Kan pandemier och katastrofer vara en uppmaning att tänka över livet?

– Inget som händer i världen är avskilt från Gud, men det betyder inte att Gud vill allt som händer. Som Jesus säger till sina lärjungar: öppna era ögon och titta er omkring och förstå att Guds rike växer runt omkring er. På samma sätt kan man säga att det som händer i enskilda människors liv och det som händer i världen behöver tolkas i ljuset av vår tro – och vår tro behöver tolkas i ljuset av det som händer i världen och livet. Det är på det sättet som tron blir levande och aktuell. Den handlar om vårt liv här och nu, inte bara om något som hände för 2 000 år sedan.

Är coronapandemin ett tecken på att de yttersta tiderna är nära?

– Man ska vara väldigt försiktig med sådana tolkningar. Genom historien har vi sett att kristna i alla tider har trott sig leva i de yttersta tiderna och också försökt göra väldigt personliga tolkningar av Johannes uppenbarelse och andra eskatologiska texter i Bibeln. Men deras tolkningar har inte slagit in.

– Sedan är det klart att vi i viss mån alla lever om inte i de yttersta tider-

Vi ska vara mycket försiktiga med att tolka coronapandemin som ett tecken på att de yttersta tiderna närmar sig, säger Björn Vikström. FOTO: MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM

na, så i alla fall ett liv som är skört. Vi kan inte ta hälsa och framtid för givet. Det är väl det som gör att coronaviruset blivit en existentiell väckarklocka för så många av oss. Tack vare fantastiska framsteg inom bland annat hälsovården har många i vår del av världen kunnat invaggas i tron att sjukdom och lidande alltid är ett undantag – eller ett misslyckande som man ska hitta en syndabock för. Pandemin påminner oss om att livet är skört, och att livet är en gåva. I den bemärkelsen är det här förstas både en existentiell och en religiös väckarklocka – liksom mycket annat som kan hända i en människas liv kan vara ett skäl till eftertanke.

– Det handlar om prioriteringar – vad är viktigt i livet? – men också om trygghet – vad kan jag bygga mitt liv och min trygghet på? Där vill jag

naturligtvis själv föra fram tron på Gud och det envisa och trotsiga överlämnandet av sig själv i Guds händer – trots alla frågor vi inte får svar på. Det är någotsom hjälper i den här svåra situationen – men det ger inget svar på varför vissa drabbas och inte andra.

»Tron handlar om vårt liv här och nu, inte bara om något som hände för 2 000 år sedan.«

Hur ska vi lära oss att leva med den frågan?

– Livet utsätter de flesta av oss för det förr eller senare. Vi måste inse att vi är sårbara som människor – men samti-

digt våga lita på att vi i all den sårbarheten och utsattheten är omslagna av Guds kärlek. Det är inget man kan bevisa logiskt, men man kan vittna om det och få styrka ur det med hjälp av andras exempel.

– Ibland görs det försök att hitta en väldigt förutbestämd gudomlig plan i Bibeln för allt som händer. Det blir en kylig rationalitet där man försöker skapa ett system och en visshet i frågor som vi människor ska hålla oss väldigt små inför. Jesus säger att vi inte ska springa dit där folk säger: där kommer han. Han säger att hans återkomst är en sak han inte själv vet något om, endast Fadern i himlen. Vi har också Jobs bok i Gamla testamentet som egentligen inte ger något svar på lidandets fråga utan utmynnar i att det här är en punkt där människans förstånd och vetande har nått sina gränser.

Eddie Myrskog säger att de fem dyggen på en roddbåt ute på Östersjön förde de fyra vännerna närmare varandra på en nivå han tror är svår att nå på något annat sätt.

Att springa 100 kilometer och ro över Östersjön är två saker Eddie Myrskog kan kryssa av sin bucket list – och nästa utmaning är utritad på kartan. Lockelsen ligger i att testa sina gränser och att göra något för andra.

TEXT OCH FOTO: **EMELIE WIKBLAD**

Hur långt kan jag ta min egen kropp?

– Det är något otroligt roligt med att pusha sig själv och kolla vad jag faktiskt klarar av, säger Eddie Myrskog.

Han har sommarlov från kurserna i nordiska språk och litteratur, jobbar på sin kandidatavhandling – och gör upp planer för att springa fem ultramaraton på lika många dagar.

– Vi har fem olika rutter som i princip är raka streck på kartan och sedan har vi en dag på oss att ta oss fram till det dagliga målet, beskriver han Bold Projects nästa satsning.

Förra sommaren var det många som följde med när de fyra – Eddie Myrskog, Valtteri Ikäheimo, Bernhard Forstén och Linus Lehto – tog sig från Stockholm till Helsingfors i en roddbåt.

– Jag tror inte att jag någonsin kommer glömma det. Det har fört oss närmare varandra, att ha varit så instängda på ett litet utrymme och ändå kunnat kommunicera och hållas ihop.

Fröet till det som skulle bli Bold Projects såddes för tre år sedan.

– Då ringde min kompis, som tydligen in-

När Eddie Myrskog åkt färja över till Stockholm kan tanken plötsligt komma för honom: Jag har ju rott över här. Rodden har även blivit en dokumentär som kan ses på Yle.
FOTO: BOLD PROJECTS

– Vi tycker om att göra på det sättet att vi kastar ut olika idéer som är lite galna – och sen när vi bestämt oss för att göra något så gör vi det också.

På ett teammöte hösten 2018 var det någon som frågade: Ska vi ro över Östersjön?

– Sen hade vi någon slags omröstning där alla sa ja, och sen började vi göra research och började träna för det.

Hade du rott någonting tidigare?

– Ingen av oss hade rott tidigare.

De började alltså med att ringa upp någon de visste kunde det här med rodd, Börje Thorström i Ekenäs, och fråga hur de skulle gå tillväga.

– Han sa först att vi var dumma i huvudet, på ett väldigt charmigt sätt. Men efter det gav han mycket bra tips och kontakter.

De tränade teknik och simulerade hur det skulle bli att ro och vila i tvåtimmarspass. Den största utmaningen var det de inte kunde träna på i förväg: det begränsade utrymmet.

– Inte blev det egentligen några konflikter. Förutom en gång, när vi hade olika åsikter om vilken väg vi skulle ta. Men det löste sig, säger Eddie och skrattar lite.

Sporrade av tack och hejarop

– Detsom var så roligt med rodden var just det att vi sa nu ska vi ro, och sen måste vi lära oss att ro.

Vägen från idé via plan till utförande kan ta ett år. Det kräver inte bara träning utan även mycket jobb med projektkoordinering, samtidigt som alla i teamet bollar studier eller jobb.

– Det kräver vilja och disciplin. Det lär oss mycket också, tidshantering och prioriteringar.

Eddie Myrskog är kommunikationsansvarig. Vad 25-åringen ska bli när han blir stor vet han ännu inte, men något inom kultur och kommunikation ligger nära till hands. Att jobba med språk och litteratur går i släkten.

Ett språk som han både hunnit lära sig och glömma bort är spanska. Han var fyra år när familjen kom tillbaka från Venezuela där hans föräldrar jobbat som missionärer. Även om han inte själv minns så mycket därifrån tänker han att något av det som ligger till grund för hans värderingar står att finna här.

»Vi tycker om att göra på det sättet att vi kastar ut olika idéer som är lite galna – och sen när vi bestämt oss för att göra något så gör vi det också.«

– Fast jag varit liten har jag ändå fått någon slags koll på vad fattigdom faktiskt betyder. Jag har inte bara den här finlandssvenska världen som måttstock.

Vad driver dig att göra de här projekten?

Eddie Myrskog funderar en stund.

– Jag försöker svara något annat än dumhet, skrattar han.

Det handlar om att pressa gränser, gränserna för den egna kroppen och vad man tror är möjligt att klara av.

– När man har sprungit hundra kilometer eller rott över Östersjön så känns det som att man känner sig själv mycket bättre också.

Men han tror också att den yttre drivkraften har stor betydelse, att de gör det de gör för ett ändamål. Han minns alla tack-meddelande som de fick när de sprang och bilarna som tutade eller vevade ner fönstren och hejade.

– Det kändes som om man sprang tillsammans med massor med andra människor. Jag sprang för alla som var med och donerade eller hejade.

Årliga djärva projekt har blivit en tradition, men när nästa projekttid skulle förverkligas kom en pandemi i vägen. De vill ändå göra någotsom kan skapa glädje för andra. Målet för insamlingen är den här gången föreningen Mieli, som arbetar för att främja psykisk hälsa.

– Vi har nu improviserat lite – vilket vi kanske alltid gjort.

Fredagen den 26 juni kommer de fyra – Valtteri Ikäheimo, Bernhard Forstén, Linus Lehto och Eddie Myrskog – att starta från Fredrikshamn. I fem dagar ska de springa mer än ett maraton om dagen, totalt mellan 250 och 300 kilometer. För att göra det mer intressant går deras dagsetapper som raka streck genom terräng och vatten.

– Det vi har till förfogande under resan är det som vi har packat med oss i våra ryggsäckar. Sovsäckar, förhoppningsvis på mjuk mossor.

te har några gränser, och frågade om jag vill springa till Åbo.

De hade sprungit halvmaraton och Lidingöloppet. Nu ville Bernhard Forstén att de skulle pusha sig själva och se hur långt de kan springa. Och Eddie var intresserad.

– Hur långt kan man ta sin egen kropp? Hur galet kan man göra saker, fast man inte är en elitidrottare?

De satte upp målet att springa 100 kilometer, från Helsingfors till Ekenäs, och kom drygt två tredjedelar av vägen. Men de ville inte sluta där, alltså blev det ett nytt försök nästa sommar. Och nu tänkte de: om vi ändå springer 100 kilometer, varför inte samtidigt göra nytta?

Båda hade någon i sin närhet som drabbats av cancer, så att springa för bröstcancerforskning kändes naturligt.

– Vi lyckades samla in över 12 000 euro, otroligt mycket mer än vi nånsin hade föreställt oss.

Ur det föddes idén att fortsätta kombinera extrema fysiska utmaningar med välgörenhet.

CAMILLA EKHOLM

Styrkan i många röster som ropar

DET ÄR MIDSOMMAR. Den skiraste och vackraste av tider. Det känns nästan paradisktigt.

Nästan. För mitt i allt det vackra ropar högt en röst. Vänd om! Gör bättring!

Det är Johannes döparen som ropar och vill väcka oss till ansvar. Johannes var originell, klädd i kamelhår, ätandes gräshoppor. Johannes var Guds profet och en stor förebild vad gäller att säga ifrån. En profets uppgift handlar om att se missförhållanden i samtiden och peka på dem. Att vara Guds röst på jorden, skulle man kunna säga, och det är inte bara Johannes uppgift.

JOHANNES UTMANAR EN, för det krävs mod att säga ifrån. Ibland kan jag tycka att människor ryter för häftigt, för ogenomtänkt. Men ibland är det mest kärleksfulla, för att inte säga det enda möjliga, att sätta ned foten. Ibland med kraft, ibland med tålmod och saktmodigt arbete. Att säga ifrån behöver också innebära att lyssna. Ge utrymme för den sprödaste och bräckligaste av röster. Den som sällan blir lyssnad till. Kyrkan behöver lyssna. Kyrkan behöver vara en profetisk röst och ropa ut då övertramp, rasism och diskriminering sker.

Johannes visste att Jesus var i antågande, och att det var Jesus man skulle följa. Det gav honom mod. Det budskapet har vi som kyrka också idag.

JESUS, VÅR FRÄLSARE, TOG STÄLLNING. Han teg inte och samtyckte. Han blundade inte för missförhållanden. Han umgicks med de svaga, de utstötta, de föraktade, han bad för sina fiender. Han talade om allas lika värde. Han sa att vi alla är Guds älskade barn. Att vi alla är skapade till Guds avbild.

På midsommardagen tackar vi för vår jord, för skapelsen som är så oerhört vacker. På midsommardagen påminns vi också om att ta ansvar för allt skapat, även om det innebär uppoffringar och betyder att vi inte kan tåga.

Jag heter **Camilla Ekholm** och jobbar som kyrkoherde i Sibbo svenska församling. **Idag** tänker jag på alla som fått uppleva att deras röst och rop inte räknas som lika viktiga som andras. **Mitt tips** är varken originellt eller nytt men träffsäkert: Unna dig att läsa och upptäck nya perspektiv!

SÖNDAG 21.6.2020, Tredje söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här helgen

firar vi midsommar, Johannes döparens dag. Temat är **Vägröjaren**, Johannes pekade på den kommande Kristus och predikade omvändelse och syndernas förlåtelse. Midsommaren är också Finlands flaggas dag och en dag när vi gläds över naturen. Söndagen är den tredje efter pingst och har temat **Kallelsen till Guds rike**.

Midsommardag

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 51:3–6

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 14:15–17

EVANGELIUM
Luk. 1:57–66

3:e sö e pingst

FÖRSTA LÄSNINGEN
Sak. 1:3–6

ANDRA LÄSNINGEN
1 Kor. 1:26–31

EVANGELIUM
Luk. 19:1–10

Psalmförslag

535: 1–4, 925, 825, 534: 1–5.

803, 419, 897, 932.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, ge oss kraft och mod att våga ropa och säga ifrån då övertramp sker. Hjälp oss att kunna lyssna då andra talar. Påminn oss om varje människas lika värde. Amen.

Bönen är skriven av Camilla Ekholm.

SÖNDAG 28.6.2020, Fjärde söndagen efter pingst

Nästa söndag

läser vi den välkända berättelsen om den förlorade sonen. Den vill förmedla att Gud är en nådig far. Han söker syndarna och förlåter. Temat är **Förlorad och återfunnen**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hos. 12:5–6

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 4:1–8

EVANGELIUM
Luk. 15:11–32

”Och hämta gödkalven och slakta den, så skall vi äta och hålla fest. Min son var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.”

Läs mera i Luk. 15:11–32.

Psalmförslag

189, 905, 917, 181.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I väntan på midsommar

JOMALA. I trettio år var Vernetta Livén med och fixade midsommarstången i Jomala. Också i år blir det en stång – men ingen folksamling.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Så här går det till: man tar en stång med tre korsarmer. Man klär den med asplöv kvällen före midsommarafton. Löven knyts i långa band som viras runt stången. Under vintern har kvinnorna i byarna gjort färggranna kronor av silkespapper, som fästs vid stången. På midsommarafton klockan ett bärs kronorna fram till stången i parad, och knyts fast vid den.

– Det blir tolv kronor. Sedan håller man ett tal och sedan brukar jag läsa en dikt om Åland. Och sen reser man stången, berättar **Vernetta Livén**, 98 år.

– Tidigare restes stången av folk ur publiken, numera är det brandkårsmännen som sköter resandet. Sedan hurrar man för stången, sjunger Ålänningens sång – och sedan blir det ringdans.

– Det är väldigt, väldigt trevligt! försäkrar Vernetta Livén och berättar att det brukar komma busslastar med folk för att beundra stången och sedan dricka kaffe och äta ålandspannkaka med vispgrädde och plommonkräm.

– Jag har varit med som organisatör i trettio år. Men nu, när jag är 98 år, har jag lämnat över till yngre krafter.

I år blir det annorlunda

Hon har vuxit upp i Jomala och minns att midsommarfirandet var ungefär likadant när hon var barn.

– Fast på den tiden stod stången på ett annat ställe, lite högre upp. Men den kläddes på precis samma sätt. Jag minns hur högtidligt det var när man kom bärande på sin byakrona och bar den upp till stången. Man var klädd i sin finaste klänning. På den tiden dansades det folkdanser också, minns hon.

Idag står stången nära kyrkan, precis i centrum av Jomala.

Paraden på väg fram till stången.
FOTO: STEFAN ÄNG

Här reses stången. FOTO: STEFAN ÄNG

Vernetta Livén i folkdräkt (i mitten) med barn och barnbarn.
FOTO: PRIVAT

Och hur blir det med midsommarfirandet i år?

– I år blir det annorlunda. Det är bestämt att stången kläs och reses kvällen

före – på grund av coronan får det inte bli stora folksamlingar. När folk kommer dit på midsommarafton står den där och det blir inga högtidligheter.

Midsommarstången

Midsommarstången på Åland är fruktbarhetens symbol. I början restes den till solgudens ära på årets längsta dag. När Åland kristnades fick den kristna symboler, till exempel korsarmarna. Stången brukar vara målad i gult och blått. I midsommarstången finns ungefär tusen meter tråd med asplöv bundet. Detta för att Jesus kors sades vara en asp, och som straff fick aspens löv aldrig vara stilla. Midsommarkronorna är kronan på verket. När man klädde den åländska bondbruden fäste man den vackra kronan i hennes hår allra sist, och på samma sätt är det med midsommarstången.

Folkdräkten brukar hon alltid klä sig i till midsommar – men i år får den stanna i garderoben. Men hon ska ändå göra en sväng till stången och se hur den ser ut.

– Och nästa år får vi verkligen hoppas att coronaviruset är borta och vi får fira som vanligt.

Själv har hon isolerat sig för att inte riskera smitta. Barn och barnbarn har handlat mat åt henne.

– Det enda man har är ju telefonen. Men nu har vi börjat träffas utomhus, vi sitter en bit ifrån varandra och dricker kaffe. Vi har ju en fin sommar framför oss!

MATTEUS

Prata böcker online

Välkommen med på Matteus nya Bokprat-träffar online. Vi snackar boktips, gamla favoriter och teman till sommarläsning. Träffarna är helt öppna och vem som helst är välkommen att delta online via Matteus församlings Facebooksida. Bokprat leds av pastor **Juho Kankare**, diakoniarbetare **Mari Johnson** och civiltjänstgörare **Axel Kaaro**. Vi träffas på **Matteus församlings Facebooksida 25.6, 16.7, 13.8 och 27.8 kl. 12**. Välkommen med och lyssna eller diskutera i kommentarerna!

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Lö 20.6 kl. 10: Högmässa i Lapträsk kyrka
Sö 21.6 kl. 13: Högmässa i Lovisa kyrka
Sö 28.6 kl. 10: Gudstjänst i Liljendal kyrka
Sö 28.6 kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka
Sö 28.6 kl. 16: Gudstjänst i Strömfors kyrka
Länkar till våra andakter hittas på vår Facebooksida. Du hittar oss på hemsidan www.agricolaforsamling.fi, på Facebook och Youtube: Agricola svenska församling och på Instagram: @agricolasvenskaforsamling

BORGÅ

To 18.6 kl. 19: Sommarmusik i Domkyrkan. 170 personer får delta.
Ti och To kl. 12: Orgelkvart i Borgå domkyrka under juni, juli och augusti.
Lö 20.6 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan. 170 personer får delta.
Sö 21.6 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan
To 25.6 kl. 19: Sommarmusik i Domkyrkan
Sö 28.6 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan
To 2.7 kl. 19: Sommarmusik i Domkyrkan

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi
På grund av coronavirusepidemin är alla evenemang inställda.
Gudstjänsterna har nu öppnats för församlingsmedlemmarna. I Sibbo kyrka får högst 150 personer närvara och gudstjänstbesökarna kommer att placeras på säkerhetsavstånd från varandra. Äldre och andra personer som hör till riskgrupperna uppmanas att följa med gudstjänsten på nätet. Länkar till sändningen publiceras på hemsidan och församlingens Facebooksida.
Lö 20.6 kl. 12: Mässa i Gamla kyrkan
Sö 21.6 kl. 12: Högmässa i Gamla kyrkan
Sö 28.6 kl. 10: Högmässa i Söderkulla kyrka.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Gudstjänster
Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Varje söndag kl. 12 sänds också en svensk gudstjänst på Facebooksidan Kyrkan i Helsingfors från Johannes, Matteus eller Petrus församling.
Gemenskap
Psalmandakt & sommarcafé: onsdagar kl. 14–15.30 i S:t Jacobs kyrka. Andakt, servering och gemenskap.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Five O'Clock Organ: tisdagar kl. 17 i Johanneskyrkan.

Klavertramp: torsdag 25.6 kl. 12 i Berg-hälls kyrka.

Bön och meditation

Johanneskyrkan är öppen: mån–lör kl. 12–17 och sön kl. 12–15 för bön och meditation. På söndagarna finns en präst eller annan andlig arbetare på plats för samtal. Välkomna in!

Ungdomar

Följ @lekholmen_insta på Instagram. Där publiceras program för ungdomar hela sommaren. Du kan också kontakta ungdomsarbetsledarna Nicolina Grönroos och Christer Romberg för att få veta vad som är på gång.

Unga vuxna

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord. Gemensamt för allt i podden är att det berör livet... typ. Nytt avsnitt varannan vecka. Podden finns på Spotify.

Kyrkan på webben

Sommarkyrka – stillhet och eftertanke, pyssel och poddar, för dig i sommar. Under sommaren kommer vi publicera andakter, poddavsnitt och bloggtexter m.m på vår hemsida, Facebook och Instagram.

Du är inte ensam!

Pastorskansliet: är tills vidare stängt, men vi betjänar er som vanligt under öppetiderna per telefon (09 2340 7700) och e-post (johannes.fors@evl.fi).

Församlingens prästjour: nås varje dag kl. 9–21 på numret 050 477 7718.

Du når oss även: på Facebook och Instagram på @johannesforsamling.

Medarbetarnas kontaktuppgifter finn på hemsidan. Vi är här för dig!

Diakoniarbetarna: är tillgängliga hela sommaren. Gunvor Frände (050 380 1872) nås 19.6–13.7, Nenne Lappalainen (050 469 8127) 14.7–26.7 och Karin Salenius (050 380 0867) från 27.7 och framåt.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster
Vi firar högmässa: i Matteuskyrkan på Åbohusvägen 3 varje söndag kl. 10. Efter gudstjänsten serveras kyrkkaffe

utanför Matteuskyrkan. Mera information hittar du på församlingens hemsidan www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Om du inte har möjlighet att delta i den fysiska högmässan kan du också följa med en videogudstjänst sänd av någon av Helsingfors svenskspråkiga församlingar varje söndag kl. 12 via Facebook-sidan Kyrkan i Helsingfors. Söndagen den 28.6 sänder Matteus församling en gudstjänst från skribaläget på Lekholmen kl. 12 – välkommen med!

Barn och familj

Behöver du barnvaktshjälp under sommaren? Anställ Matteus pålitliga barnvakter som gått hjälpisutbildningen i församlingen då du behöver gå till butiken eller bara behöver någon som underhåller barnen en stund. Kontakta Matteus församlings kansli via (09) 2340 7300 eller matteus.fors@evl.fi. Sommarunderhållning

Nu pratar vi böcker: välkommen med på Matteus nya Bokprat-träffar online. Vi snackar boktips, gamla favoriter och teman till sommarläsning. Träffarna är helt öppna och vem som helst är välkommen att delta online via Matteus församlings Facebook-sida. Bokprat leds av pastor Juho Kankare, diakoniarbetare Mari Johnson och civiltjänstgörare Axel Kaaro. Vi träffas på Matteus församlings Facebook-sida 25.6, 16.7, 13.8 och 27.8 kl. 12. Välkommen med och lyssna eller diskutera i kommentarerna!

Hjälp och stöd

Matutdelningen: vid Matteuskyrkan fortsätter ännu i juni. Välkommen till Matteuskyrkan på Åbohusvägen 3 kl. 13 varje vardag och hämta din egen vinnmatspåse.

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna: om du behöver hjälp eller stöd i vardagen. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riita-korpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Följ med församlingens hemsida och Facebook: för uppdaterad information under sommaren. Kansliet betjänar per telefon och e-post under sommaren
Gudstjänster och gemenskap
Vi är församling tillsammans. Antingen på plats i kyrkan eller från din hemsoffa. En del av gudstjänsterna direktsänds på Petrus Facebook-sida och du kan se gudstjänsterna via länken även om du inte har ett eget Facebook konto. www.facebook.com/petrusforsamling
Petruskyrkan kl. 10: Varje söndag i juni och juli. Sänds även online.
Munksnäs kyrka kl. 13: Vi firar guds-

tjänst tillsammans i Munksnäs kyrka varje söndag.

Puls-gudstjänst: kl. 9 sänds söndagens undervisning på Facebook-live. Jämna veckor är det Puls-träff kl. 15.30 vid Petruskyrkan i form av diskussion, tillbedjan och gemenskap. Udda veckor uppmuntrar vi till att samlas i hemmen och dela gemenskap tillsammans.

Barnfamiljer

Musiklek utomhus: Kom med och sjung och lek tillsammans ute i parken under sommaren! Musiklek för 0–5 åringar tillsammans med föräldrar ute i parken i Malm, tisdag förmiddag, och i Haga, torsdag förmiddag, några gånger i juni och i augusti. Mer info hittar du på Facebook-gruppen Petrus Kidz.

Petrus Kidz på facebook: Petrus Kidz-gruppen har roliga videor, andakter och tankar för barnfamiljer. Kom med i gruppen och hör mer!

Andakt och bön

Veckoandakt: Var med oss under sommaren varje onsdag kl. 9 på Petrus facebook live och ta del av en inspirerande tanke för veckan.

Be tillsammans: Gud inbjuder oss att komma särskilt nära Honom under tider av utmaningar – vi försätter vårens bönerytm i juni och ber tillsammans kl. 15 och kl. 21 via Zoom. Bönen öppen kl. 21 även i juli. Kom med, länken finns på hemsidan. Någon är alltid med och leder bönen. Du kan delta i bönen där.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: per e-post pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Övrigt

Petrus lärjungaskola Transform: Vill du vara med på ett år där du får dela gemenskap, lära dig mer om dig själv, utrustas i ledarskap och rotas i Gud? Vi hoppas att Transform får vara året då du tillsammans med andra får ta avgörande steg i din vandring med Jesus och se Guds rike bli verklighet i din vardag på jobbet, i skolan, i grannskapet, på gymmet och bland vänner och släkt. Vi samlas två dagar i veckan utöver vilket du kan jobba eller studera. Anmälan är öppen fram till slutet av juni. Mer info på transform.fi

Journummer: Ifall du behöver någon att prata med är prästerna och diakoniarbetarna anträffbara på telefonnumret, 09 2340 7114, varje dag kl. 9–21. Tveka inte att ta kontakt!

OLAUS PETRI

Sö 21.6 kl 11.00: Högmässa med Timo Viinikka och Tuula Stöckell.

Lö 27.6 kl 18.00: Musikandakt med Viena Huhtala, orgel.

Sö 28.6 kl 11.00: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Lö 20.6. Midsommardagen. Esbo domkyrka kl. 12.15: Ertman, Malmgren.

Sö 21.6. Esbo domkyrka kl. 12.15: Ertman, Kronlund.

Sö 28.6. Esbo domkyrka kl. 12.15: Jäntti, Kronlund, Kai Vaattovaara, luta.

Församlingen är välkommen till högmässorna, deltagarantalet i domkyrkan är begränsat till 170 personer. Vi håller säkerhetsavstånd och följer hygienbestämmelserna. Kom inte till kyrkan om du har sjukdomssymptom. Riskgrupper rekommenderas att stanna hemma. Inga kyrkkaffen ordnas under sommaren.

Diakonin stöder och hjälper: Diakonarbetrarna är anrättbara per telefon och e-post. Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi

Diakonins öppna mottagning är stängd t.o.m. 31.8, men du kan boka tid elektroniskt: asiointi.espoonseurakunnat.fi/home

Vi finns här för dig: Våra kontaktuppgifter finns på esboforsamlingar.fi/kontakt. Förändringar i verksamheten meddelas på hemsidan och sociala medier.

Esbo svenska församlings kansli, Esbo församlingars servicecentral och regioncentralregistret betjänar t.o.m. 31.8 endast per telefon och e-post.

GRANKULLA

Sö 21.6 kl. 12: Högmässa, Roger Rönnberg, Barbro Smeds.

To 25.6 kl. 10-11: Diakonimottagning med mat- och/eller bröddutdelning i kyrkans aula. Tillgång på varor att dela ut kan variera och vi förbehåller oss rätten till ändringar beroende på coronaläget under sommaren.

Kl. 13.30: Sommarträff på kyrkans innergård.

Sö 28.6 kl. 12: Högmässa, Daniel Ny-

berg, Barbro Smeds.

To 2.7 kl. 10-11: Diakonimottagning med mat- och/eller bröddutdelning i kyrkans aula. Tillgång på varor att dela ut kan variera och vi förbehåller oss rätten till ändringar beroende på coronaläget under sommaren.

Kl. 13.30: Sommarträff på kyrkans innergård.

Kansliets öppettider samt mer information på www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Församlingens mässor har öppnats för församlingsborna från början av juni. Kyrkobesökarna kommer till högmässan och nattvarden på eget ansvar och följer för egen del givna instruktioner samt håller säkert avstånd till andra. Alla är välkomna med på mässorna, men vi önskar att du deltar bara om du är symptomfri, på så sätt försöker vi hindra viruset från att spridas.

Lö 20.6 kl. 10: Midsommardagens mässa i Haapajärvi kyrka. Mässan kommer att strömmas på församlingens Facebook-sida.

Sö 21.6 kl. 10: Mässa i Haapajärvi kyrka

Sö 28.6 kl. 10: Mässa i Haapajärvi kyrka

Mera information hittar du på hemsidan. **Kyrkoherdeämbetet** betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-ti kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

En videoandakt publiceras varje lördag på församlingens Facebooksida www.facebook.com/tfors.svenska.

VANDA

LÖ 20.6 kl. 10: Midsommardagens högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45. J. Juntumaa, A. Ekberg. Max. 70 deltagare fr.o.m. 1.6.

SÖ 21.6 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, A. Paavola, A. Ekberg.

SÖ 28.6 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, J. Juntumaa, A. Ekberg.

Våra högmässor kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars strömmas via vår Facebooksida www.facebook.com/VandaSvenska-Forsamling/

Helsing kyrka S:t Lars sommaröppet: 1.6-31.8, må kl. 12-18, ti-fr kl. 11-19.

Sommarguiden på plats må kl. 12-18, ti-fr kl. 11-18. Gruppguidning reserveras i förväg via sommarguiden Ella Sahivirta

I DIN FÖRSAMLING

Glad midsommar!

Välkommen till kyrkan på midsommardagen, Johannes döparens dag. Tider och platser hittar du på de här sidorna.

050 466 4202 eller evenemangskoordinator Susanna Lönnqvist 050 559 4782.

Barnverksamhet: vi siktat på att starta församlingens dag- och pysseklubb i medlet av augusti. Info: barnledare hanna-mari.hoglund@evl.fi, 050-341 4964.

Pastorskansliet sommaröppet juni-augusti ti-fr kl. 9-12, må stängt.

Diakonimottagning torsdagar kl. 10-11.30 under sommarmånaderna. Andra tider enligt överenskommelse.

Prästdejour enligt överenskommelse juni-aug.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Fr 19.6:

- **Kl. 18:** Midsommarallsång med andakt i Bromarvs kyrka (max 50 pers.), Yliportimo, Nygård.

Lö 20.6:

- **Kl. 12:** Friluftsgudstjänst på Ramsdal lägergård (inomhus vid regn). Lätt lunch, lekfullt program för barnfamiljer. Yliportimo, Österberg, Aittola.

Sö 21.6:

- **Kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka. Edman, Nygård.

On 24.6:

- **Kl. 12.30:** Lunchmusik i Ekenäs kyrka med Inkeri Aittola.

Fr 26.6:

- **Kl. 16:** Eftermiddagsmusik i Bromarvs kyrka med Inkeri Aittola.

Sö 28.6:

- **Kl. 10, 12 och 14:** Konfirmationer i Ekenäs kyrka för konfirmander och ett begränsat antal anhängare. Edman, Aittola, Österberg, Englund.

- **Kl. 10:** Högmässa i Tenala kyrka. Westerholm, Lindroos.

- **Kl. 12:** Högmässa i Bromarvs kyrka. Westerholm, Lindroos.

- **Kl. 18:** Kvällsmässa i Snappertuna kyrka. Yliportimo, Aittola.

- **Kl. 18:** Konserten "Ur violinvirtuosens skattkammare" i Bromarvs kyrka, Oliver Pons, violin, Folke Gräsbeck, piano. Fritt inträde, program 15€.

On 1.7:

- **Kl. 12.30:** Lunchmusik i Ekenäs kyrka, Samuel Eriksson, piano.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 20.6:

- **kl. 10.00** Tvåspråkig midsommar-

gudstjänst, Johannes Döparens dag: Gammelgården. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Sö 21.6:

- **kl. 18.00 Kvällsmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Ti 23.6:

- **kl. 13.00-14.30 Församlingsträff:**

Prästgårdens trädgård. Ta med din egen picknick korg. Väderreservat. Birgitta Lindell.

Ons 24.6:

- **kl. 13.00-14.30 Musikstund:** Ingå kyrka. Sångensemble JAMM, Marianne Gustafsson Burgmann.

To 25.6:

- **kl. 9.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmet's lekpark. Noora Nylund.

- **kl. 17.00 Utfärd:** Stora Fagerö stuga.

Taxibåt avgår kl 17 från småbåtshamnen, pris: vuxna 5 €/barn 2 €. Obs! förhandsanmälningar senast 22.6.2020: tel 09-2219030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi. Man kan även komma till Stora Fagerö stuga med egen båt. Hellsten, Korhonen.

Sö 28.6:

- **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

OBS! Ingå församlings diakonimot-

tagning är stängd under sommaren - ta kontakt med oss per telefon, tel

040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-

339 2200/Mira Pauna (e-post: mira.pauna@evl.fi). P.g.a. semestrar är dia-

konibyrån helt stängd 20.7-24.7.2020.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Midsommardagen lö 20.6

kl. 14: Friluftsgudstjänst i Gumnäs i Pojo.

Söndag 21.6

- **kl. 12:** högmässa i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Ingen högmässa: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

Söndag 28.6

- **kl. 10:** gudstjänst i S:ta Maria kyrka i Pojo.

- **kl. 12:** högmässa i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Tvåspråkig midsommar-gudstjänst:

lö 20.6 kl. 18 i S:t Petri kyrka, Cleve & Karvonen.

Tvåspråkig predikogudstjänst: sö 21.6 kl. 10 i S:t Petri kyrka, Cleve & Karvonen.

INGÅ

Skärgårdsutfärd

Torsdag 25.6 klockan 17.00: Utfärd till Stora Fagerö stuga.

Taxibåt avgår klockan 17 från småbåtshamnen. Pris: vuxna 5 €/barn 2 €.

Obs! Förhandsanmälningar senast

22.6.2020: tel 09-2219030 eller

e-post: inga.kansli@evl.fi. Man kan

även komma till Stora Fagerö stuga

med egen båt. Hellsten, Korhonen.

ÅBO

Utforska Åbo domkyrka

Domkyrkorunda med Jänna Koivunen kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

Tisdag 23.6 klockan 11: Avsnitt 1, "Gamla dopfunten".

Torsdag 25.6 klockan 11: Avsnitt 2, "Kyrkans ålder". Vi får veta hur gammal kyrkan är och vad som hände med kyrkan vid Åbo brand.

Tisdag 30.6 klockan 11: Avsnitt 3, "Prästens kläder". Välkommen in till sakristian och träffa prästen Sofia Liljeström.

Torsdag 2.7 klockan 11: Avsnitt 4, "Catharina Månsdotter". Vi undersöker sidokapellet med Catharina Månsdotters gravkista och får veta om hur många som begravts inne i kyrkan.

Radiogudstjänst på Yle Vega: sön 21.6 kl. 13 från S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius, Granberg, Kvarnström, kören Lågan medverkar.

Högmässa: sön 28.6 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve & Karlén

Sommarcafé i klockstapeln: fre-sö kl. 11-14.

Kyrkan öppen: alla vardagar kl. 9-15. www.sjundeaforsamling.fi

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Lö 20.6 kl. 10: Midsommardagens fri-luftsgudstjänst vid Fredrikastugan (vid regn i kyrkan), Nuotio-Niemi, Ollila.

Sö 21.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Ollila.

On 24.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Sö 28.7 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Ollila.

Ti 30.6 kl. 20: Aftonandakt på Bläsnäs-

udden, Nuotio-Niemi.

On 1.7 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Lö 20.6 kl. 11: Midsommardagens högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström.

Sö 21.6 kl. 14: Finsk högmässa i Själo kyrka, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström.

Korpo kapellförsamling:

Lö 20.6 kl. 16: Midsommardagens fri-luftsgudstjänst på Korpo hembygds-museum gårdstun, Killström, Granlund.

Sö 21.6 kl. 15: Gudstjänst i Norrkata kyrka, Killström, Granlund.

Sö 28.6 kl. 11: Sommar-gudstjänst i Utö bönehus, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Lö 20.6 kl. 11: Midsommardagens fri-luftsgudstjänst i Houtskär prästgårds trädgård (vid regn i kyrkan), Lagerroos, Söderlund.

Sö 21.6 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund.

Lö 27.6 kl. 16: Sommarandakt på Nätö, Lagerroos, Söderlund.

Sö 28.6 kl. 11: Högmässa i Houtskär

kyrka, Lagerroos, Söderlund.

On 1.7 kl. 18: Sommarandakt på Houtskär Berghamn, Lagerroos, Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Lö 20.6 kl. 13: Midsommardagens två-språkiga högmässa med sommarsalmer i Iniö kyrka, Meriluoto.

Sö 28.6 kl. 13: Högmässa med sommarsalmer i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

lö 20.6:

- kl 8: Andakt för barn, med Maria Wikstedt. "Midsommardagen - den annorlunda och modiga Johannes döper i öknen". Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

- kl 14: Gudstjänst, Domkyrkan. Audas, Juslin.

sö 21.6 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Audas, Juslin. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi

ti 23.6:

- kl 11: Domkyrkorunda med Jänna Koivunen. Avsnitt 1, "Gamla dopfunten". Välkommen till Åbo Domkyrkan. Vi börjar rundvandringen med den

gamla dopfunten och miniatyrskippet. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

- kl 18: Tyst meditation, Aurelias bakgård

ons 24.6 kl 15-18: Sommarhålan, Aurelias bakgård. Öppet ungdomscafé

to 25.6 kl 11: Domkyrkorunda med Jänna Koivunen. Avsnitt 2, "Kyrkans ålder". Vi får veta hur gammal kyrkan är och vad som hände med kyrkan vid Åbo brand. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

sö 28.6 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren, Juslin. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi

ti 30.6 kl 11: Domkyrkorunda med Jänna Koivunen. Avsnitt 3, "Prästens kläder". Välkommen in till sakristian och träffa prästen Sofia Liljeström. Sofia visar och berättar om de liturgiska kläderna. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

to 2.7 kl 11: Domkyrkorunda med Jänna Koivunen. Avsnitt 4, "Catharina Månsdotter". Vi undersöker sidokapellet med Catharina Månsdotters gravkista och får veta om hur många som begravts inne i kyrkan. Kan ses på www.facebook.com/abosvenskaforsamling

Diakonimottagning per telefon: 040-3417460 kl. 9-11 tisdagar

Kyrkoherden: 040-3417466

Övriga kontaktuppgifterna finns här: www.abosvenskaforsamling.fi/kontakt

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

Grundförbättringen av Gräsa urnlund har startat

Nytt bevattningsystem, nya planteringar och bättre tillgänglighet. Arbetet pågår under sommaren och hösten, men urnlund är ändå öppen för besökare.

TEXT OCH FOTO: **EIJA HARJU**
ÖVERSÄTTNING: **SHEILA LILJE-BERG-ELGERT**

Grundförbättringsarbetena i Gräsa urnlund vid Olars kyrka startade på måndagen 15 juni. Arbetet planeras bli klart den sista oktober 2020. En del av växterna planteras våren 2021.

Urnlund är öppen för besökare medan arbetena pågår. Också nedläggningen av urnor fortsätter normalt i Gräsa.

- På grund av att arbetet pågår kan gångvägen från parkeringsplatsen till urnlund flyttas veckovis. De tillfälliga gångvägarna märks ut med skyltar och vita staket. Också de som arbetar i urnlund, både entreprenörens och begravningsplatsens anställda, kan vid behov ge råd om hur man bäst kan ta sig fram, berättar projektplaneringsingenjör **Mika Heimala** i Esbo kyrkliga samfällighet.

Gräsa urnlund togs i bruk år 1996. Arealen är 0,6 hektar. Budgeten för grundförbättringsarbetena är 1,5 miljoner euro. Bland annat kommer ett nytt automatiskt bevattningsystem att byggas. Också planteringarna och växtbeståndet förnyas. Arbetena utförs av VRJ Etelä-Suomi Oy.

- På området kommer bland annat 7700 perenner att planteras, berättar Mika Heimala.

Också gångarna restaureras så att tillgängligheten förbättras. De brantaste ställena får nya räcken så att det

Gräsa urnlund är känd för sin kombination av miljökonst och trädgårdsplanering. År 2001 belönades den med Vihervuori-medaljen för sin högklassiga och estetiska utformning.

blir lättare att ta sig fram.

Esbo stad har samtidigt inlett planeringen av det gatuområde som betjänar de kvartersområden som ligger söder om Gräsa begravningsplats och

gränsar till begravningsplatsen. Vid grundförbättringsarbetena i Gräsa beaktas också de arbeten som staden låter utföra vid tomtgränsen.

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.54)

Fredag 19.6 Jan Edström, Esbo

Måndag 22.6 Andreas Lundgren, Helsingfors

Tisdag 23.6 Henna Liljeström, Borgå

Onsdag 24.6 Pamela Granskog, Helsingfors

Torsdag 25.6 Sarah Tiainen, Karleby

Fredag 26.6 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 29.6 Andreas Lundgren, Helsingfors

Tisdag 30.6 Anette Nyman, Purmo

Onsdag 1.7 Karl-Gunnar Martin, Ekenäs

Torsdag 2.7 Sarah Tiainen, Karleby

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 19.6 Maria Sten, Helsingfors

Lördag 20.6 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 21.6 Kallelsen till Guds rike. Textläsare: Sarah Tiainen och Heidi Storbacka.

Måndag 22.6 Bevarade ord. Apokryferna. Uppläsare: Maria och Erik Klingenberg (repris från 2006)

Tisdag 23.6 Jan Edström, Esbo

Onsdag 24.6 Anni Maria Laato, Åbo

Torsdag 25.6 Gunnar Särs, Vasa

Fredag 26.6 Gustav Björkstrand, Åbo (repris från 8.4.2019)

Lördag 27.6 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 28.6 Förlorad och återfunnen. Textläsare: Sofia Liljeström och Olli Liljeström.

Måndag 29.6 Bevarade ord. Apokryferna. Uppläsare: Maria och Erik Klingenberg (repris från 2006)

Tisdag 30.6 Anna Edgren, Åbo

Onsdag 1.7 Anni Maria Laato, Åbo

Torsdag 2.7 Gunnar Särs, Vasa

Gudstjänst kl. 13.03

Lördag 20.6 Gudstjänst från Förbundet Kyrkans Ungdoms sommarkärlar. Predikant: Leon Jansson. Liturg och förebedjare: Per Stenberg. Organist och kantor: Martti Laitinen. Sångare: Anders Sjöberg och Sonja Pynssi. Musiker: KU:s blåsorkester. Textläsare: Hanna Holmbäck och Ann-Charlott Brandt. Sändning från Karleby sockenkyrka.

Söndag 21.6 Gudstjänst med Sjundeå svenska församling. Predikant och liturg: Monica Cleve. Organist, kantor och körledare: Sirpa Lilius. Kör: Lågankör för alla. Solosång: Katarina Kvarnström. Textläsare: André Landefort och Mona Svartström. Förebedjare: Eva-Lotta Granberg. Församlingsmästare: Ingeborg Korander.

Söndag 28.6 Gudstjänst med Svenska lutherska evangeliföreningens årsfest. Festkväll. Mötesledare: Johanna Wargh och Mirjam Stenlund. Tal: Albert Häggblom. Musiker: Niklas Lindvik (piano), Jonathan Stenlund (bas) och David Forsblom (percussion). Körledare: Mikaela Malmsten-Ahlsved och Niklas Lindvik. Sång: Evangelivox, Emma Lönnqvist, Efos lystringssångare. Gudstjänsten spelades in den 27 juni 2020 i Evangeliska Centret i Vasa.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Förordnanden

Tf. kaplanen i Vörå församling **Samuel Erikson** förordnas att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.8.2019-31.7.2020.

Tf. kaplanen i Karis-Pojo svenska församling **Yvonne Terlinden** förordnas att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.9-31.10.2020.

Pastor **Martin Jakobsson** förordnas för viss tid 15.6-30.9.2020 till församlingspastor på deltid i Agricola svenska församling.

Prosten **Lars-Henrik Höglund** förordnas till tf. kaplan i Kyrkslätt svenska församling 1.6-31.8.2020.

Tf. kaplanen i Houtskärs kapellförsamling **Janette Lagerroos** förordnas att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.7-31.10.2020.

Domkapitlet konstaterar att tjänsteförhållandet för byråsekreteraren vid domkapitlet **Christine Tallberg** upphör 30.9.2020 på grund av pensionering.

Lediga tjänster i stiftet

Kyrkoherdetjänsten i Kronoby församling förklaras ledig att sökas senast 10.8.2020 kl. 15. Se kungörelse för närmare information. De sökande kallas till intervju inför domkapitlet.

FOTO: LINNEA EKSTRAND

Ny församlingspastor i Eckerö och Hammarland

Jean d'Amour Banyanga prästvigdes sjunde juni i Borgå domkyrka. Teologie magister Jean d'Amour Banyanga har blivit förordnad till församlingspastor i Eckerö och Hammarlands församlingar.

Kaplanstjänsten i Karis-Pojo svenska församling förklaras ledig att sökas senast 10.8.2020 kl. 15. Se kungörelse för närmare information. Domkapitlet granskar de sökandes behörighet 25.8.2020.

Byråsekreterare (verksamhetsavdelningen) vid Domkapitlet i Borgå stift

Domkapitlet söker byråsekreterare för verksamhetsavdelningen. Tjänsten söks senast 10.8.2020 kl. 15. Se kungörelse för närmare information.

Följande sammanträde

Domkapitlets följande sammanträden: 25.8.2020, 17.9.2020, 20.10.2020

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktiges sammanträde i Borgå 26.5.2020 kunde inte äga rum pga. coronasmittan. Nytt preliminärt datum för stiftsfullmäktigessammanträde i Borgå: 3.9.2020. Aftonskola kvällen innan 2.9.2020.

Betjäning och sommarstängt

Domkapitlet tar inte emot besök i domkapitelshuset i Borgå tills vidare. Domkapitlets personal jobbar på distans och nås per telefon och e-post. Evenemang är inställda om annat inte meddelas.

Domkapitlet är stängt: 6.7-2.8.2020.

Seurakuntaopisto KREDU campus utexaminerade våren 2020 följande personer:

Grundexamen i barn- och familjearbete

Ahlberg Hanna, Kronoby
Ahlskog Diana, Larsmo
Björkstrand Alina, Nykarleby
Hautanen Malin, Nykarleby
Holmqvist Patricia, Pedersöre
Majedi Amir, Nykarleby
Mattlar-Niemi, Närpes

Grundexamen i pedagogisk verksamhet och handledning

Ahlfors Mirabel, Helsingfors
Eklund Mari, Pedersöre
Fagerholm Lotta, Helsingfors
Gyllenberg Sabina, Helsingfors
Hansson Camilla, Helsingfors
Holm Saana-Maria, Helsingfors

Lindbäck Tina, Helsingfors
Rama Florineta, Vörå
Rehnström Carita, Esbo
Rehnström Nina, Helsingfors
Rosenback Mikael, Helsingfors
Sarin Berit, Vörå
Smeds Maria, Vörå
Snellman Ann-Marie, Larsmo
Thomssen Limonta Tanja, Helsingfors
Westerlund Linda, Pedersöre

Yrkesexamen i församlings- och begravningservice

Boholm-Saarinen Johanna, Åland

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland rf

Streamad årsfest

Motto: Trygg

Måndag 22.6

19.00 Hälsning från planeringskommittén.

Tisdag 23.6

19.00 Hälsningar till SLEF:s årsfest.

Onsdag 24.6

19.00 Om jordiska fäder och vår himmelske Far. David Forsblom samtalar med Saara Kinnunen och Leif Erikson.

Torsdag 25.6

18.00 Han har frälst oss. Bibelstudium Leif Nummela.
19.00 Trygg vid korset. Inledningsmöte. Inledningshälsning Albert Häggblom, predikan Tomas Klemets, sång Evangelicum.

Fredag 26.6

16.00 Soffsamtal med Kenyamissionärer, Brita Jern.
18.00 Han har gjort oss fria. Bibelstudium Leif Nummela.
19.00 Trygg i uppdraget. Missionskväll. Predikan Kristian Sjöbacka, intervju med Etiopienmissionärer, sång av Ingrid Mutai & Co och missionärssträngbandet.
20.00 Barnprogram för barn i skolåldern.

Lördag 27.6

15.00 Barnprogram för barn under skolåldern.
16.00 Minns du sången? Niklas Lindvik med gäster, Evangelivox.
18.00 Han har sänt oss. Bibelstudium Leif Nummela.
19.00 Trygg mitt i stormen. Festkväll. Predikan Albert Häggblom, sång Emma Lönnqvist, Evangelivox och Efos lystringssånger. Radiering för YLE.
21.00 Ungdomssamling; Torsten Sandell.

Söndag 28.6

11.00 Den trygga famnen. Konfirmationsmessa i Roparnäs kyrka. Predikan Magnus Dahlbacka, liturg Tomas Klemets, kantor Niklas Lindvik, sång av konfirmanderna och SLEF:s musikråd.
14.00 Trygg ända hem. Sångfest och årsfestens avslutning. Predikan Ingvar Dahlbacka, sång The Leafsound Trio och EvangelikIDZ samt Fornå Ungdomskören som virtuell kör.

Den streamade årsfesten kan nås via www.slef.fi

Om att bryta tunga kedjor

Vilka mönster bär du vidare från din egen släkt? Missbruk? Ständig kritik? En oförmåga att uttrycka kärlek och ömhet i ord? – Det finns en släktsorg som någon måste sörja för att vi ska bli fria från den, säger Heli Pruuki.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Blickar som inte möts. Ständig kritik. Kärlek som uttrycks i bakverk, inte i ord. Alkoholism. Men också: Starka kvinnor. Seghet. Världens bästa fester.

Alla släkter har sina mönster. Vilka är dina?

Bland annat den här frågan undersökte psykoterapeuten Heli Pruuki när hon tillsammans med kollegan Kirsi Hiilamo skrev boken *Aina tytär, aina äiti* – en bok som fördjupar sig särskilt i mor-dotter-relationen.

– Tidigt i vår barndom tar vi till oss olika undermedvetna roller, som sitter djupt i vår ryggrad, säger hon.

Det kan handla om hur man talar till varandra, hur pojkar och flickor ska bete sig, hur man firar olika högtider.

– Det är mönster man ofta blir medveten om först när man går in i ett parförhållande och den andra tycker helt olika. Man upptäcker sina egna mönster när de kolliderar med någon annans.

Ett vanlig mönster som vi för vidare är ett tråkigt sätt att tala till varandra.

– Man är kanske lite ovänlig, lite sarkastisk, man ger order. En sådan kommunikation blir ganska destruktiv i nära relationer.

De kritiska orden plockas fram särskilt när läget är spänt, när man är stressad och trött.

– Där bakom ligger ju en sorts bristande tillit, en känsla av utsatthet. Man utgår inte från att man tänker gott om och ser med ömhet på andra. I stället utgår man från att den andra kanske vill en illa.

Mamman begränsar dottern

De destruktiva mönstren syns ofta i parförhållandet lite senare, när den första förälskelsen lagt sig. De bryter kanske fram när man är bevisen på den andra.

– Och det är inte nödvändigtvis så att man förstår att man upprepar det man själv upplevt i sitt barndomshem: mammas bitska kommentarer till pappa. Man inser inte att man upprepar något som kanske till och med varit traumatiskt.

I de flesta familjer förekommer svåra, traumatiska mönster: fysiskt och emotionellt våld, missbruk. Förakt, ständig kritik.

– Många kvinnor vittnar om att de tillåtits vara snälla flickor och inget annat. Också mam-

Någon måste sörja den gamla sorg som lagrats i slakten, säger Heli Pruuki.
FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

mor har kunnat begränsa sina flickor så att de bara haft rum för snällhet, därför att de själva blivit begränsade på samma sätt. "Du får finnas till på det här sättet, betar du dig fel blir du straffad eller emotionellt övergiven." Flickan skickas till exempel in på sitt eget rum när hon försöker, kanske på ett argt sätt, visa vad hon vill, säger Pruuki.

Hur ska man bryta de destruktiva mönster man upptäcker i sin släkt? Räcker det med att bli medveten om dem?

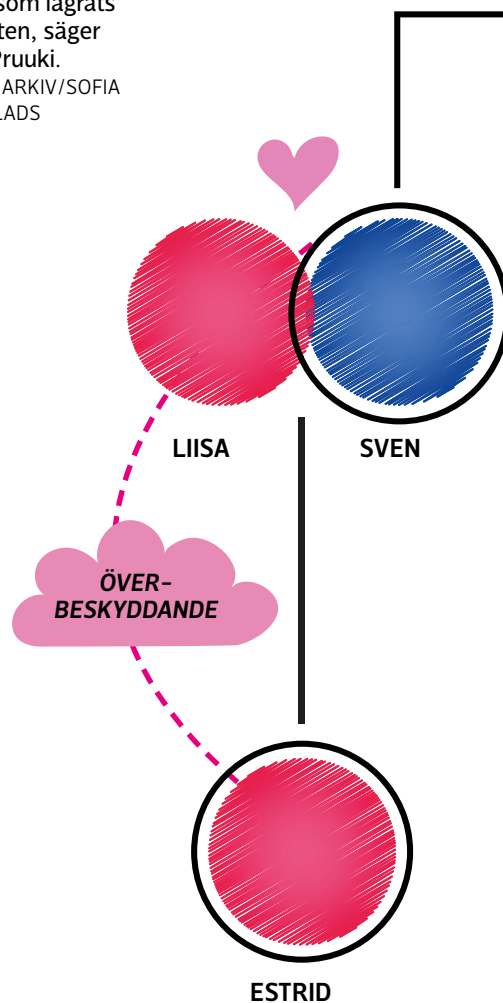
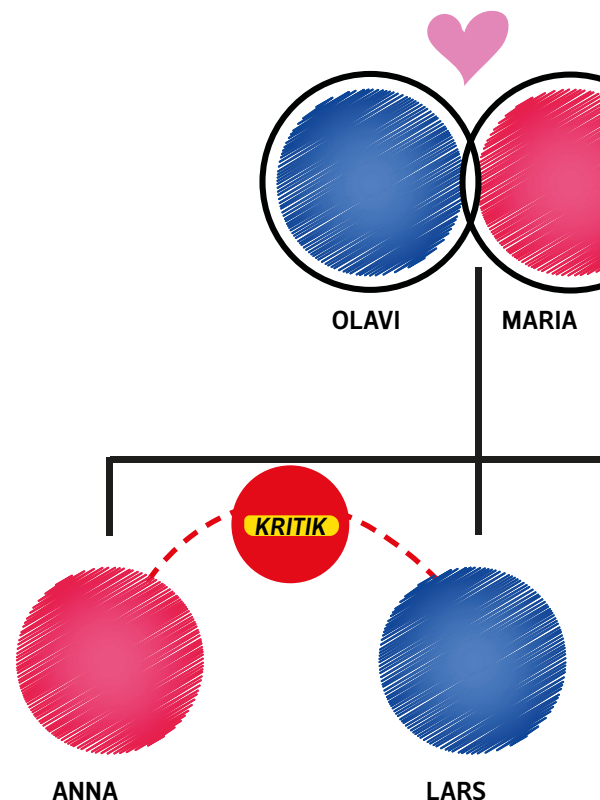
– Att bli medveten om dem är nyckeln till förändring. Men särskilt om man varit med om något traumatiskt räcker det inte. När man är arg eller trött kommer reaktionen från ryggraden, och de gamla mönstren träder fram.

Hon säger att vi måste börja med att ta hand om våra egna sår.

– Du måste fråga dig hur familjens destruktiva mönster påverkat dig själv, och upptäcka hur fult du kanske kommunicerar med dig själv. Kanske klandrar du dig hårt om något går fel eller om du misslyckas. Det gäller att hitta empatin för dig själv och ta hand om skadorna i det egna psyket. Först se sanningen i vitögat, sedan våga känna de känslor du haft och sörja det som varit. Du måste tillåta dig själv att känna det som minnena väcker, också sådana känslor du inte fick ha när du var barn. Bär du svåra saker med dig behöver du kanske proffshjälp för att behandla dina sår.

Är det en god idé att behandla det svåra tillsammans med sin mamma?

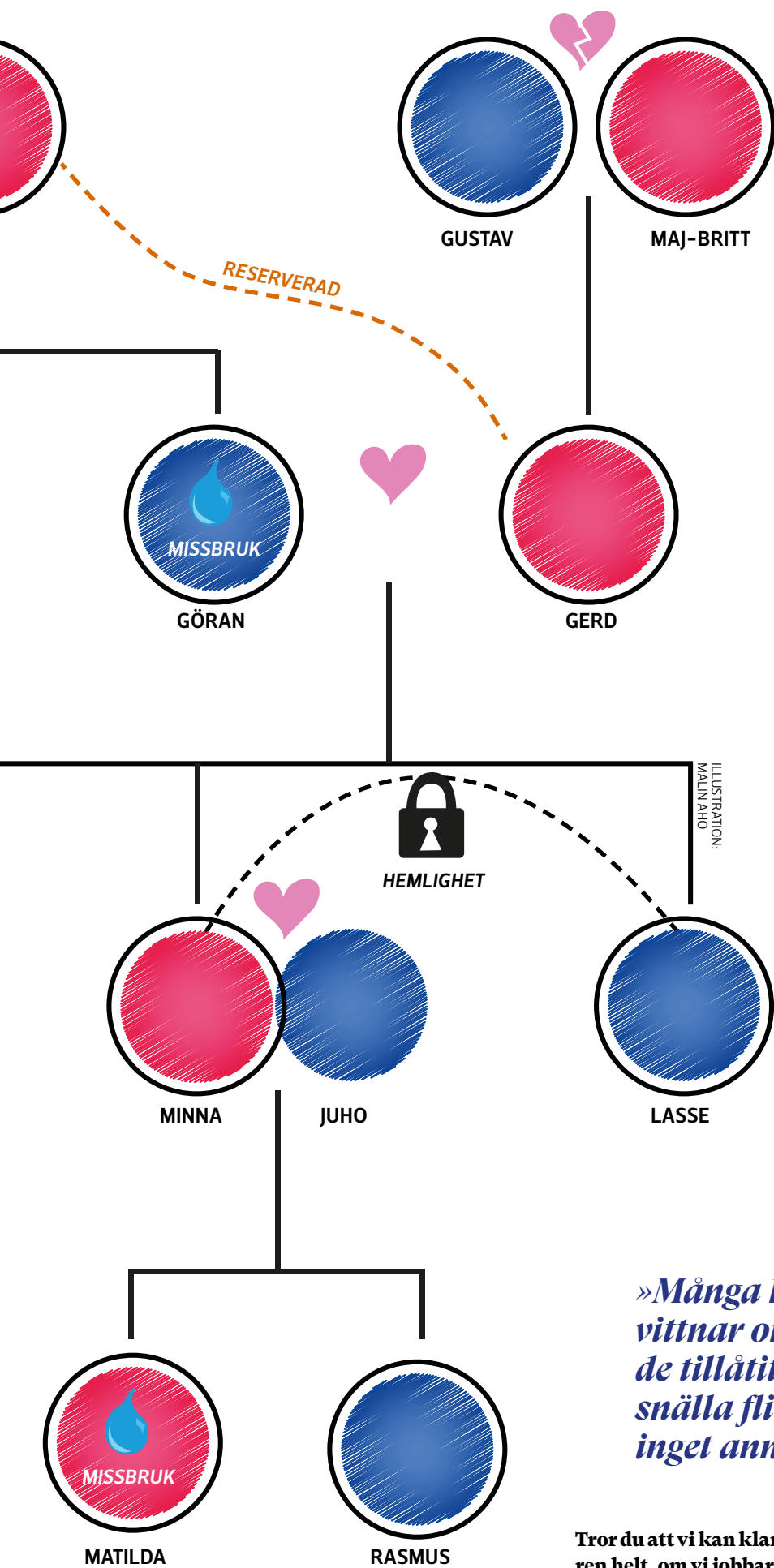
– Det beror kanske lite på hur relationen ser ut. I värsta fall kan en sådan diskussion förstöra det lilla goda som finns i relationen. Om man

tar upp sådana saker med sin egen mamma är det klokt att minnas att känna empati också för henne. Om du känner vrede för något som hänt dig har du förstås rätt att känna den vreden, men den vreden ska inte gå vidare till mamman. Hon kan inte förändra det som skett, och hon är en produkt av sin egen historia.

Men man ska inte heller överge sig själv. Man kan skriva om det som skett, tala om det med någon annan, eller skriva ett brev till mamma – ett brev man aldrig sänder.

– Att titta på mammas livshistoria hjälper en att förstå vilka historier och mönster som på-

»Många kvinnor vittnar om att de tillåtits vara snälla flickor och inget annat.«

verkat den egna barndomen. Det handlar inte bara om mig och mamma och vår relation, utan bilden är mycket större. Då förstår man kanske att det finns en sorts släktsorg, en sorg som någon måste sörja för att man ska bli fri från den. Vi bär ofta omedvetet med oss sorg som förblivit osörjd för att ingen vågade eller hade krafter att sörja den.

Teckna ner släktmönstren på ett papper, föreslår Heli Pruuki. Då blir det tydligare att det handlar om en kedja där du själv är en länk.

– Den kedjan kan också innehålla fina saker, styrkor.

Tror du att vi kan klara av att bryta mönstren helt, om vi jobbar hårt?

– Nej, ingen av oss kan ju bli perfekt! Det gäller att också se på sig själv med empati och nåd. Vi har alla dåliga dagar, förlåtelse och empati är något som vi alla förtjänar. Vi kan bara lära oss en del. Hur hårt vi än skulle arbeta med släktens trauman så blir vi aldrig helt fria från dem: varje generation har ju också sina egna, personliga sår.

Det handlar om att vara ödmjuk och se på sig själv med ömhet, att bära upp sig själv, att hjälpa sig själv som vi skulle hjälpa en vän.

– Det viktiga är att vi lär våra barn att det är okej att må dåligt och bete sig dåligt, men att det också är viktigt att lista ut hur vi kan trösta oss själva efteråt.

KOLUMN

CHRISTA MICKELSSON

Mitt livs junimånader

VISST ÄR DET nånting särskilt med juni? Mina barndomssomrar är en evighetslång räckta av svaga minnen – och det är minnen som är fastetsade i min hjärna tydligt och klart, fast ingenting egentligen hände. Som när jag var tio år och vi hade hyrt en husbil som stod på vår gård. Jag kommer ännu ihåg hur juniregnet smattrade på husbilens tak medan jag läste biblioteksböcker. Hur lycklig var jag inte då?

Mitt uppvaknande till det liv jag lever nu kom när barndomen var slut, ungefär vid femton års ålder. Jag minns särskilt den midsommar när allt var frihet och lycka. Sedan då?

ADERTON ÅR: Jag jobbade på glasskiosken i min småstad. Jag var olyckligt förälskad och åt så mycket chokladglass att jag fick kopiösa mängder finnar på ryggen. Jag kommer ännu ihåg hur kiosken luktade, speciellt tvålen som jag tvättade händerna med mellan varje kund. **NITTON ÅR:** Jag hade just skrivit inträdesprovet till Helsingfors universitet. Jag hittade knappt till Järnvägsstationen på väg hem. Jag kom in. **21 ÅR:** Jag var nygift och vilsen och längtade i smyg hem. **22 ÅR:** Jag sommarjobbade på Kyrkpressen. Jag hade INGEN erfarenhet av journalistik, men ändå blev journalistik min bana i yrkeslivet.

»24 år. Jag kissade på en sticka och ingenting blev sig likt.«

24 ÅR: Jag kissade på en sticka och ingenting blev sig likt. Min man grillade marinerade kycklingvingar och jag mädde illa. Jag har ännu svårt för kycklingvingar. **25 ÅR:** Mitt spädbarn och jag var i symbios den sommaren och allt var ren och skär lycka. **27 ÅR:** Jag och min man och våra två barn flyttade till vår alldeles egna lägenhet i juni. Jag kommer bara ihåg hur svårt det var att ha två barn – otroligt svårt, och otroligt uppslukade.

33 ÅR: Den sista sommaren före min hjärnblödning. Hur ska man förbereda sig på en sådan sak? Det går inte. "Det är skönt att man inte vet vad framtiden har i beredskap för en, att okunskapen om ens kommande liv är en sorts nåd", skriver sångerskan Marie Fredriksson i sin biografi.

36 ÅR: Det är juni 2020, barnen är stora, vi ser med stora ögon på världshändelserna, äter kycklingvingar och är tacksamma för sommaren och livet.

MINNSDU ditt livs junimånader? Tänkefternoga!

Christa Mickelsson är redaktör på Kyrkpressen.

Finländsk skärgård när den är som bäst kan man bland annat uppleva på vandringsleden i Västerö.

FOTO:VÖRÅ KOMMUN

Upplev skärgården från vandringslederna i Vörå

VÖRÅ. På grund av coronaepidemin kan man inte ordna de traditionella sommarevenemangen i Vörå, konstaterar fritidsdirektören Marcus Beijar. Men det finns ändå goda skäl att besöka kommunen också i år.

– Det vi framför allt vill lyfta fram i år med anledning av det rådande läget är våra fina vandringsleder. I kommunen finns totalt sju olika vandringsleder som upprätthålls dels av privatpersoner och föreningar, samt av forststyrelsen, berättar Marcus Beijar.

Vörå är en vidsträckt kommun och inom dess gränser hittar man både skärgårdsmiljö och ”klassiskt” österbottniskt åker- och skogslandskap. Det avspeglar sig också i vandrings-

ledsutbudet.

– Är man ute efter att vandra i skärgårdsmiljö skulle jag kanske i första hand rekommendera Västerö vandringsled. Från den har man ställvis utsikt mot öppet hav och bland annat ser man Mickelsörarna under en vandring längs den leden, säger Beijar.

Också Herrgårdsleden som utgår från Tottesunds herrgård erbjuder skärgårdsupplevelser. Herrgårdsleden är 3,6 kilometer lång medan

man på Västerö vandringsled kan välja mellan rutter på 4 km, 6 km eller 14 km.

– Också vid Kimo bruk finns det vandringsleder med olika sträckning. De kortaste är 1,5 kilometer och 3 kilometer, medan den längre är 8 kilometer. I synnerhet de kortare lämpar sig ifall man vill vandra med barnvagn, säger Beijar. Han berättar att lederna är välutrustade med rastplat-

ser, bord och bänkar.

Utöver vandringslederna slår Beijar också ett slag för skidcentret, där man har en av Finlands bästa banor för rullskidåkning.

– Vi hoppas att aktiva motionärer hittar dit. Skidcentret är helt klart värt ett besök om man är bekväm på rullskidor. I anslutning till skidcentret finns också en nio håls golfbana, berättar Beijar.

Är man sugen på rullskidåkning köper man enklast dagsbiljett via Norrvalla, som drivs i Folkhälsans regi. Vill man övernatta i Vörå erbjuder också Norrvalla hotellrum till rimligt pris.

Mer info om Vörå kommun och vandringslederna hittar du på: www.vora.fi

”Är man ute efter att vandra i skärgårdsmiljö skulle jag kanske i första hand rekommendera Västerö vandringsled.”

ALLT INOM BYGGNAD!

- Renoverar
- Uppför
egnahemshus
- Utför målnings-
arbeten
- Allt inom
byggbranschen

BYGG- OCH MONTERINGSTJÄNST SKOTT & HOLM

Nils Skott 050-558 1401
Leif Holm 050-558 1400
holm.leif@netikka.fi
66640 Maxmo

VÖRÅ GRANIT AB

Gravering, puts o.
förgyllning av
gravstenar samt
förmedling av nya
gravstenar.

Tel. 0500-362109

EL-KURT
Elinstallationer
Sähköasennuksia
Kurt Lassus 050 514 6284

BYGGARE OCH RENOVERARE!

Från Vörå
Snickeritjänst
erhålls kvalitets-
produkter såsom:

- Kök i gammal stil
(helträskåp)
- Innertrappor
- m.m., m.m.

Ta kontakt:
tel. 0500-362 274
vora.snickeritjanst@agrolink.fi
www.vorasnickeritjanst.fi

BYGGAKUTEN BYGGER & RENOVERAR

info@byggakuten.fi
040 4191561
040 4181759

Br. Nygård Ab

- Allt inom Jordbyggnads
- Muddring med pråmar
- Långbomsgrävare
- Transporter
- Personliftar

Klaus 0400 344 665
Glenn 0400 561 082
Seiplaxvägen 132
66800 Oravais

Jordbyggnad J. Björkskog

j.björkskog@gmail.com 040-5186007 Vörå

Värme, vatten-, avlopps- och ventilationsanläggningar. Bergs- och jordvärmeanläggningar

HEIKIUS RÖR AB

66800 Oravais, tfn 385 0083, 0500-160 593,
050-330 8022, heikiusror@netikka.fi

BMT Entreprenad KB

sprängning o transport

tom.grind@netikka.fi
0400-345 529, 050-595 0039

NÄR NI BYGGER ELLER RENOVERAR

Byggnadsmaterial JÄRN-RAUTA
förmånligt
från oss! **KULLA**

66800 Oravais, tfn 06 3575800

Vi hjälper dig med:

- Grusning av vägar
- Transport av massa
- Materialleveranser

Kross, sand, grus, kalk,
matjord, fyllnadsmaterial

FLTRANS
0504411806 ORAVAIS

FL Trans fltrans_oravais

ALLT TILL FÖRMÅNLIGA PRISER!

Vörå VVS-service

Tomas Nikus: 050-330 5611

Skolor, företag, föreningar, privatpersoner:
Är ni på väg på en kortare eller längre resa?

FRÅGA OFFERT AV NORRGÅRDS BUSSTRAFIK
Vi svarar dygnet runt och tar er dit ni vill!

Hotellövernattningar och färjebiljetter i samarbete med Linda Tours

NORRGÅRDS
busstrafik

Norgårds busstrafik, linje- och beställningstrafik
vi har bussar med 16-63 sittplatser
045 -124 7300 info@nbtrafik.fi nbtrafik.fi

Österbottens
Kakel & VVS
Pohjanmaan
Laatoitus & LVI

Fredrik Påfs

050 546 1492
pafsin@hotmail.com
Kärlaxvägen 228
66640 Maxmo

Nickulls Gräv Öb

Allt inom jordbyggnad

Tage: 0500 1612 77
Matias: 050 524 1167

Ab Nordqvist-Trans Oy

✓ Sopkärlsförsäljning Allehanda Transporter

AUKTORISERAD SKROT MOTTAGNINGSPUNKT
✓ Skrotningsintyg ✓ Wc, Barack, Container uthyrning

(06)3837 568 VÖRÅ 0500 365 361

Under liten himmel

AV PETER SNICKARS
REGI ANNIKA ÅMAN

NYPREMIÄR 15.7 kl 19
följ förest planeras under juli
med reservation för ändringar

MER INFO/ netticket.fi,
BOKNING: 0600 399 499
oravaisteater.fi
dagspress

ORAVAIS
TEATER

FIRA SOMMAR I SVENSKFINLAND

International Art Gallery

Art Bank

Salvador Dali Private Exhibition
Inträde / Sis anp s y: 10:-

Art Bank | 0400 524177
Köpmansgatan 24, Pargas
www.artbank.fi

 R DU INTRESSERAD AV VETERANTRAKTORER?

Traktormuseet  r öppet hela sommaren.
Tel. 040-844 7400/Per-Erik, 040-740 8764/Sven
Norrstrandsv gen 1092, Nagu

**Krister: 050-554 2800 Malax,
Anders: 040-760 0978, Niklas: 040-534 0164**
P rtom

F BODA Kaffestuga
Lillsandsv gen 263, Jakobstad
Tel. 06-723 4533 | www.faboda.fi
 ppet: m -l  11-21, s  12-21 | Välkomna!

**Restaurang
Glada Laxen**

 t gott - sov gott - m  gott

Man behöver inte ha
egen båt för att besöka oss!

**Från
alandstrafiken.ax
ses f rjurslistorna**

B ttransport mellan Enklinge och B r  bokas via
Glada Laxen. Pris: 12 euro/vuxen tur och retur.
F rjuren Hummelvik-Enklinge tar ca 1 timme.

Vi har öppet
1.6-31.8
Alla dagar kl. 14-21
Juli kl. 8-21

Vi har skärgårdens
högsta utkikstorn,
gästhamn, vandrings-
led, orienteringsbana
och fina badklippor
förstås.

Välkommen
 nskar Henrik och
hans bes tning!
tel. 55 304
www.gladalaxen.com

Ett sev rt utflyktsmål  r

Hembygds- och Berga glasbruksmuseum på Dahlbacken i P rtom

**Muse rna  r öppna
alla dagar i juli
månad (1-31.7)**

P RTOM HEMBYGDSFÖRENING, tel. 050-541 6092, 040-568 1822

Välkommen till Lappo, Brändö
-en genuin sk rg rdsupplevelse

 ppet året om!

ÅLAND

www.pellas.ax
info@pellas.ax
tel. 040 8324 333

PINK CEREUS

Det hjärtliga konfirmations-
smycket i silver

Designat och tillverkat i Finland

148 euro

www.pinkcereus.com
Tel. 0400 601 623

SYLVA

Korsnäs pr stg rdsmuseum

9.6-9.8.2020 t -s  kl. 13-17
Kyrkobyv gen 32 66200 Korsnäs

Sommarcafé /
Konstutst llningar

 ppet även enligt överenskommelse

www.prastgardsmuseet.hembygd.fi 050 5181949 Bokningar

2020-2021

NÄSTA LÄSÅR 17.8.2020 - 27.5.2021

Dans
Till dig som har dans som hobby och vill bli dansare, koreograf eller danslärare.
I samarbete med Konstfabrikens Dansskola

Musik
Vill du utvecklas som musiker
med hjälp av professionella
musiker och musikpedagoger?
Lär dig om pop/rock-historia,
musikteori, scen- och studietechnik.

Hundkonsult
Vill du förvandla din hundpassion
till ett yrke? Vill du bli din hunds
bästa v n?
Kom till Akan och uppnå båda.

Svenska
Vill du förbättra dina kunskaper
i svenska? Eller  r språket
nytt för dig?
Vi bygger språkbroar och
 ppnar dörrar.

**Tr b tskolan
i Kuggom**
Utbildningen  r för dig som är
intresserad av h ntverk och
b tbyggande. Vi bygger och
reparerar traditionella träbåtar.
I samarbete med Axell.

Djurvård
Har du ett starkt intresse för djur
och vill lära dig mer?
Studierna ger dig grundläggande
färdigheter inom djurvård.

10 + påbyggnad
Ett extra  r för att förbättra ditt
grundskolebetyg och  ka dina
chanser att studera det du vill.
Du f r möjlighet att utveckla dig
själv - framtiden är full av
möjligheter!

akan.fi
Runbergsgatan 16-18, 06100 Borgå 019 5769 500 info@akan.fi

**Sök
till
Akan!**

Ansökan till våra studieprogram
1.1.2020 - 7.8.2020
Gemensam ansökan till 10 +
15.8.2020 - 29.7.2020
Läs mer och ansök
på akan.fi/2020

Glöm inte våra kortkurser!
Våra kortkurser är avsedda för alla
oberoende av ålder eller utbildning.
Kurserna anordnas f rt ppande,
och  r under sommaren.
Mer info om utbud och datum i
kursprogrammet på akan.fi/kurser

akan.fi
BORGÅ FOLKAKADEMI

EN SOMMARKVÄLL PÅ THOMAS ENROTHS BRYGGA

bryggan.netticket.fi

Vi har tillsammans med Netteticket gjort ett stort projekt som vi vill ge till vår publik, nämligen en tre delad serie som heter "En sommarkväll på Thomas Enroths brygga" med 6 unika finlandssvenska artister. Detta kan ni se på NetTicket Live med start 15.6 och ni kan dela detta överallt på nätet under sommaren.

Del 1 — 15.6

Del 2 — 22.6

Del 3 — 29.6

PHILIP JÄRVENPÄÄ
MED THOMAS ENROTHS ORKESTER

02.07 | 19:00 | Tottesunds Herrgård

03.07 | 19:00 | Ramsholmen Ekenäs

Förköp på netticket.fi
30€ inkl. serviceavgiften

ERIK-ANDRÉ HVIDSTEN

MIN FINLANDSSVENSKA SÅGBOK II

Thomas Enroth: Piano

Boka genast. Begränsat antal sittplatser. Enbart förköp på grund av att det rådande läget med coronaviruset och dess begränsningar. Därför har vi valt platser där vi kan garantera avståndet och följa de rekommendationer som myndigheterna givit oss.

2.8	Verkstan	Dalsbruk	19.00
3.8	Tolkis dansholmen	Borgå	19.00
4.8	Café gamla stan	Ekenäs	
5.8	Lillön	Monäs	19.00
6.8	Åminne Folkpark	Malax	19.00
7.8	Tottesunds herrgård	Maxmo	19.00
8.8	Schaumansalen	Jakobstad	19.00
9.8	Bryggan	Öja	15.00

Biljetter 25 euro plus exp.avg. Förköp: www.netticket.fi
Luckorna | Grand Borgå | Amalia Blommor Nykarleby

Även under speciella omständigheter är kyrkan dess medlemmar, inte bara dess anställda, skriver teologerna Emma Audas och Patrik Hagman i ett inlägg om kyrkan under coronapandemin.

Den här våren har inneburit en förändring i kyrkans liv som saknar motstycke i modern tid. På bara några veckor ställde samtliga församlingar i vår kyrka radikalt om sin verksamhet. Den kreativitet och energi som har släppts lös är imponerande. Bilden av kyrkan som det stora, tröga skeppet som svänger långsamt har i grunden utmanats.

Undersökningar internationellt och siffror från Finland visar att kyrkan lyckats nå ganska många som inte annars deltar i kyrkans verksamhet. Även om det här fenomenet antagligen är övergående (människor söker sig till kyrkan i kristider) är det nu dags att gå in i nästa fas, där vi börjar ställa de svåra frågorna. Vilka blir konsekvenserna av de förändringar som gjorts? Vad händer med kyrkans uppdrag när en stor del av verksamheten flyttar till sociala medier?

Kyrka på bortaplan

Sociala medier-revolutionen jämförs ofta med boktryckarkonsten: ett nytt sätt att förmedla ett tidlöst budskap. Bilden skulle stämma bättre om det bara funnits en eller två boktryckare som bestämde vem som läste vad och utnyttjade den här makten hänsynslöst för sina egna syften. Facebook och Google (som äger YouTube) är världens mäktigaste företag, som gång på gång visar ovilja att ta ansvar för samhällslig stabilitet och privatpersoners integritet. De lever på att ge annonsörer tillgång till människor då de är som mest mottagliga för påverkan. För att kunna göra det här samlar de in data om alla sidor av vårt beteende, från vilka bilder vi stannar upp vid i vårt flöde till vem vi möter på stan och vilka artiklar som får oss att börja googla fram nya löpskor.

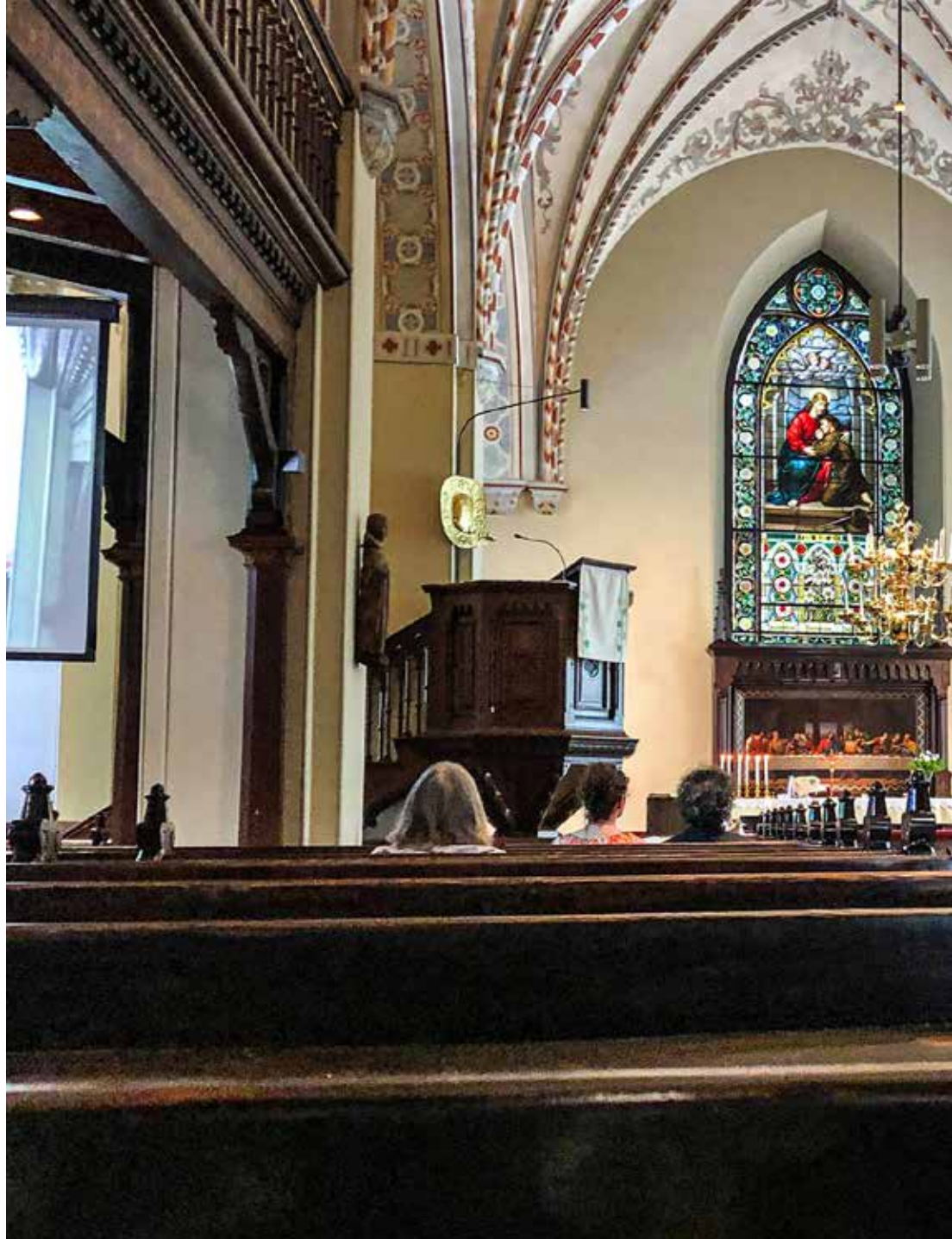
För kyrkan är sociala medier komplicerade även på andra sätt. De sociala medierna vill alltså styra vårt beteende. Ju mer lättstyrda vi blir, desto mer värdefulla är vi för dem. Vad händer då när kyrkan går in på den här arenan?

Man kan säga att sociala medier förstärker redan tendenser som redan tidigare fanns i kyrkan. En är tendensen att se församlingsmedlemmar som kunder och församlingens verksamhet som produkter. Kyrkan har redan länge kämpat med detta konsumtionstänkande. Men Facebook ger församlingen samma verktyg som vilken kommersiell aktör som helst. Kyrkans anställda matas med siffror, statistik, ständig uppmuntran till att betala för större synlighet – allt i en strävan att ”nä ut”.

Det här hotar att ta bort uppmärksamheten från det som de flesta av oss är överens om att är församlingsarbetets grunduppgift: Att bygga relationer och att tillbe Gud. Antalet följare säger ju inget om värmen i gemenskapen, men systemet intalar oss att mätbara gillanden är viktigare än den tröst, tillit och kärlek som varken kan mätas eller visas upp.

Kyrkan kan inte lämna de sociala medierna –

Gudstjänst i S:t Lars kyrka i Vanda, första söndagen då kyrkorna öppnade för gudstjänst igen. FOTO: MATILDA SJÖBLOM

ÄR DET ”NY EN VIRTUEL

»Kyrkan har länge kämpat med konsumtions-tänkande.«

vi måste vara där människorna är. Men vi behöver vara medvetna om att verktyget är riggat på sätt som strider mot kyrkans människosyn och värderingar. På sikt borde kyrkan kanske stödja icke-kommersiella sociala medier som håller på att växa fram (Mastodon, Peerview, etc.).

Att samlas kring Jesus

Den grundläggande frågan är: Vad är kyrkans uppdrag? Ett sätt att svara på den frågan är att se på Jesus. Han hade förstås inte tillgång till sociala medier, men det är lite intressant att han aldrig skrev något. Hans kommunikation handlade hela tiden om att samla människor

omkring sig. Där finns lärjungar, skeptiska fariséer, marginaliserade grupper och rika. De tolv lärjungarna symboliserar Israels tolv stammar som skingrats över världen men som Jesus vill samla till en gemenskap.

Samma sak har kyrkan strävat att göra i alla tider: Samla människor. Men corona-krisen visar att vi verkar tro att det som till exempel gör gudstjänsten till en gudstjänst är att prästen talar, predikar och ber och kantorn sjunger och spelar. Och i den konsumtionslogik som sociala medier stärker kanske det är så – det finns en produkt som någon producerar och en annan tar emot. Men om vi ser på Jesus exempel

A NORMALA” L KYRKA?

är det kanske just det att människor samlas som är avgörande. Gudstjänsten är ett av många sätt där kyrkan odlar gemenskap genom att skapa något tillsammans.

»Kanske den verkliga frestelsen är att vi förmedlar bara en sida av vår tro.«

I en krissituation är det rimligt att reducera den samlade gemenskapen till präst och kantor, men det är inte ett hållbart sätt att vara församling. Att samlas för att be, dela liv eller läsa Bibeln kan inte ersättas med att kyrkans anställda fyller våra Facebook-flöden med betraktelser och tankar för dagen – hur kloka och välgjorda de än är.

Kyrkan är mer än tal om Gud

Så vad ska vi göra nu när den värsta krisen lagt sig, men framtiden fortfarande är osäker? Vilka är de kloka sätten att använda sociala medier och digitala plattformar?

Lästips:

Antisocial Media – How Facebook Disconnects Us and Undermines Democracy av Siva Vaidhyanathan

Ten Arguments for Deleting Your Social Media Accounts Right Now av Jaron Lanier

The Age of Surveillance Capitalism av Shoshana Zuboff

The Distanced Church – Reflections on Doing Church Online av Heidi A. Campbell (red.)

Kanske den verkliga frestelsen är att vi förmedlar bara en sida av vår tro, nämligen talet om Gud – om det så sker i vardagliga betraktelser, bibelstudier eller panelsamtal.

Men ordet måste bli kött. Gemenskap och diakonalt arbete är inte bara komplement till vårt tal: om inte riktiga människor försöker leva det som sägs klingar talet falskt. Talet om kärlek har nästan blivit en tröttsam kliché i vårt samhälle. Kyrkan utmärker sig genom att kärleken förverkligas, till exempel i mötet med den där knepiga typen på kyrkkaffet.

Det finns en poäng med att vi tar emot Bibelns radikala budskap som en gemenskap – vi är kallade att leva ett liv i Jesu fotspår. När jag ensam får samma uppmaning blir det lätt antingen en del av mitt självförbättringsprojekt eller bara fina ord jag snart glömmer bort.

Även den streamade gudstjänsten blir mera gudstjänst när den genomförs av en aktiv, närvarande församling. Utmaningen är att erbjuda streaming åt dem som verkligen inte kan komma till kyrkan utan att det blir ett bekvämt alternativ för dem som inte ids. Utgångspunkten är att vi använder digitala lösningar för att hjälpa människor hitta till församlingens gemenskap – inte som ett alternativ till gemenskapen.

Kyrkan är här och nu

Kyrkans uppgift är att på varje plats och i varje tid hjälpa oss upptäcka Guds närvaro. Därför är det bättre att streama live än att filma och sedan lägga ut. När vi ser på saker när och där det passar oss samlas vi helt enkelt inte. Det är alltid bäst att träffas fysiskt om det är möjligt (håll gudstjänster utomhus i sommar!).

Det är bättre att inkludera fler än färre. Även under speciella omständigheter är kyrkan dess medlemmar, inte bara dess anställda. Det måste synas på församlingens Facebook-sida.

Ett möjligt framtidsscenario för kyrkan är att bli ett andligt produktionsbolag som också tillhandahåller begravningar. Kyrkan kunde spara miljoner genom att en handfull anställda i Helsingfors producerar andligt material för alla kyrkans medlemmar. Men är det en sådan kyrka vi vill ha?

Emma Audas är präst och teolog.

Patrik Hagman är teolog och författare.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lärare och präst söker två i Helsingfors. Tel. 040-5600830/ Daniel & Erik

Förmånlig hyreslägenhet sökes i H.fors. Tel: 050 356 3494

Min 19-åriga dotter ska i augusti börja studera i Åbo, Novia. Hon söker nu en bostad till ett förmånligt pris. Vänligen kontakta mig, Jeannette Österman: 0407352258, eller nette.osterman@gmail.com

Blivande universitets-studerande söker ett rum och kök nära Gumtåkt i Helsingfors fr.o.m. Augusti. Hör av dig till: 0401430046 /Elsa

Skötsam o välartad ung dam från Österbotten önskar hyra lägenhet i östra H.fors för studier på Arcada. 044 321 6118

Skötsam och rökfri 20-årig pojke, inleder studier vid Helsingfors universitet och önskar hyra etta i Helsingfors (Böle). Tfn: 045-8498454 /Jonathan

2 flickor från Österbotten inleder studier i Helsingfors till hösten och önskar hyra lägenhet (2a eller 3a). Rökfria och skötsamma. Tel: 0405162784/ Lisa Björkskog & Matilda Ahlgren

Skötsam, arbetande ung kvinna söker bostad i Helsingfors. Hyra max 760€. Tel: 0400-826091.

23-årig rök- och djurfri masterstudent söker lägenhet i Helsingfors. Önskar hyra fr.o.m. augusti eller september. Tel: 0440410967/Teresa

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

UTHYRES

Distans-Arbeitsrum. Konala. 200€/mån. www.studioxhelsinki.fi Lasse Federley 0400-413 622

Behöver du boende i Österbotten? RBA:s Rent-house i Nedervetil, hyr ut två lög. a 60m/2 för kort eller längre tid. Kan bokas på 0405707808. eller via Booking.com. Välkommen!

2r+k, bastu o balkong i Närpes centrum. Tel 0407082127

Etta i södra Hfors. Lugnt läge, renoverad och delvis möblerad. Ej rökare, ej husdjur. Tel. 040 354 9954, efter kl 16.

Etta på Femte linjen i Helsingfors. Renoverad (möblerad om så önskas). Perfekt studentbostad. 720 e/mån + vattenavgift. 040 817 0554

Tvåa i H.fors 47m2, snygg och goda förbindelser till centrum. Hiss, balkong, rökfri. ledig genast. hyra 800€+vatten. 040-5347573

32 kv2 i centrum av Åbo hyra 460,- + el+vatten/mån balkong nytt badrum. Ledig 1.8. Tel. 0445000747

Ny etta på 28m2 med balkong i nytt hus på Slottsgatan, Åbo. Hyra 620€. 040-7059983

KÖPES

Familjebostad i Hagalund, Gäddvik eller Mattby. Tel: 045 849 5900

TACK

Ett varmt tack till alla som kom ihåg mig på min 90-årsdag. Tor Lindgård

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESSEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

Lär dej prata SPANSKA på ett flexibelt sätt som passar just dej!

Alternativen är många, från privatundervisning till ledda självstudier. Jag har egna undervisningsvideor och interaktivt övningsmaterial. Pris enligt studieform. Studiernas startdatum och takt väljer du.

Välkommen med! Tipsa vänner, och släktingar!

Kontakta mej gärna, vare sig du är ung, vuxen eller senior!

sheila.tackman@gmail.com tfn: 045 634 3377 www.educra.fi

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporsliner, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik

- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Vi erbjuder bygg och renoveringstjänster till både privatpersoner och företag!

- Bemanning inom bygg
- Nybyggnationer
- Ombyggnationer
- Plattsättning
- Terasser och bryggor
- Renoveringar
- Fasad och takarbeten
- Fönster och dörrbyten
- Målning och tapetsering
- Badrums arbeten
- Golvläggning
- Inrednings arbeten

Tag kontakt för gratis översyn och kostnads kalkylering!

Oy RSW Ab
Rakennuspalvelu • Byggtjänst

Sixten Wester 0400 357 931
sixten.wester@rswbyggtjanst.com

ÄT GOTT HOS OSS!

Måndag-fredag 11-14.30
- Dagens lunch
- Hamburgermeny
- Sallader

Fredagskvällar kl. 17-21
- olika menyer varje fredag

Catering & beställningar
- boka Oneil till era grillfester

ONEIL'S KITCHEN

Simhallsvägen 1, Närpes
tel. 06 2241933, Lotten 0409605028
www.oneils.fi info@oneils.fi

WWW.KYRKPRESSEN.FI

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!
LEVERANS GENAST!

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

MIDSOMMAREN 2020

Vi iakttar givna restriktioner. Inga samlingar med program ordnas på Pörkenäs under helgen.

Pörkenäs-Sällskapet

LEDIG TJÄNST

SOLFS FÖRSAMLING SÖKER KANTORS- VIKARIE FÖR TIDEN 1.9.2020 - 28.2.2021

Kantorn är en viktig del av gudstjänstlivet och vår barnkör behöver en inspirerande ledare! Tjänsten är 80 % av heltid. Behörighet för tjänsten är en utbildning som berättigar till en c-kantorstjänst. Tillträde 01.09.2020 eller enligt överenskommelse. För mera information kontakta Karolin Wargh, tel 044-344 0120 eller karolin.wargh@evl.fi

Ansökningar jämte betyg och intyg sänds **senast 30.6.2020** till adressen: Församlingsrådet i Solfs församling, Västersolvägen 12, 65450 SOLF.

NÅ 80 000 HUSHÅLL I SVENSKFINLAND MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040-8316545

www.kyrkpressen.fi

Nedskärningshot

Det ni gjort för dessa mina minsta

Den pågående Coronapandemin har provat församlingarna och följdverkningarna kommer att synas ännu år framöver, inte minst genom minskade inkomster. Det är mot den här bakgrunden förståeligt att kyrkans officiella missionsorganisationer och Kyrkans Utlandshjälp för en dryg vecka sedan gick ut med en vädjan om att församlingarna i budgeten för år 2021 bör bibehålla understödet till missionen och utlandshjälpen på nuvarande nivå.

Höstens budgetarbete blir utmanande i många församlingar och de förtroendevalda ställs inför både ekonomiska och etiska avgöranden i sina beslut. Det är förståeligt om synfältet smalnar och förtroendevalda först skär i gemen-

”Det är av oerhörd vikt att församlingarnas förtroendevalda i budgetarbetet vågar se längre än den egna församlingen.”

samma åtaganden som Kyrkpressen och understödet till missionen och utlandshjälpen. I det här avseendet utgör missionsorganisationernas och Kyrkans Utlandshjälp vädjan dock ett memento, en hälsosam påminnelse om att kyrkan är större än lokalförsamlingen.

Missionen och kyrkans internationella diakoni hör till kyrkans grunduppgifter. Tar vi inte vårt ansvar för dessa sviker vi kyrkans uppdrag. När den allmänna trenden i Europa och världen går mot

att allt flera egoistiskt sluter sig inom en nationalistisk bubbla och sätter det egna landets intressen framför allt annat, vore det en skam om vi i våra församlingar och vår kyrka anammade samma synsätt. Detta när vi dessutom hör till en kyrka som trots alla nedskärningar fortfarande hör till de rikaste i världen.

Församlingarnas bidrag i form av budgetanslag och kollekter är livsviktiga för missionen och utlandshjälpen. Ett exempel kan belysa det här. Kyrkans Utlandshjälp

får utomstående projektfinansiering från bl.a. EU, internationella biståndsorganisationer och finska staten. Ett villkor är dock att man sätter in ett eget kapital, i regel 15 % av kostnaderna för ett projekt. I praktiken betyder detta att 150 000 € från församlingarna möjliggör ett projekt om 1 miljon.

Det egna kapitalet genereras främst via församlingarnas budgetanslag och från kollekter, månadsgivare och privata donatorer. Minskar understödet från församlingarna leder det till att utlandshjälpen inte kan ta emot flera miljoner euro som annars kunde ha använts till att bygga skolor, lindra hungersnöd eller stöda arbetet bland kvinnor och barn.

Covid-19 är inte enbart ett västerländskt fenomen. Pandemin är global och den drabbar de fattiga länderna i ännu högre grad än oss. Det är av oerhörd vikt att församlingarnas förtroendevalda i budgetarbetet vågar se längre än den egna församlingen. Vi ska inte glömma det lokala perspektivet, men när vi en dag står inför vår Herre frågar han knappast hur budgeten för 2021 balanserades i församlingen. Däremot vill han kanhända påminna om sin Söns ord: ”Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.” (Matt. 25:40)

SIXTEN EKSTRAND

Direktor

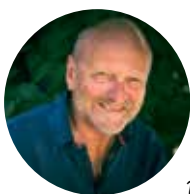
FRI ATT LEVA

TOMMY HELLSTEN
Jag är inte längre rädd

Vad innebär det att leva i tillit och överlåtelse? Tommy Hellsten skriver om en livsförvandlande upptäckt: vi får lära oss älska oss själva på det sätt som Gud älskar oss. **Libris, inb.**

27⁵⁰

”

När jag vilar i kärleken vågar jag vara närvarande i ögonblicket, för allt är väl. Allt är väl trots att jag just nu möter svårigheter eller motgångar i mitt liv. Allt är väl, för jag lever omgiven av kärlek.

Du hinner ännu sommarfynda i outletbutiken!

Öppen till 26 juni.
www.fontanamedia.fi

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Tölötorggatan 2 B vån.8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vån.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@
kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonshittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@malax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen
Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

Fem tips för sommaren

Det blir en annorlunda sommar, kanske mindre göra och mera vara. Vare sig du hör till dem som anser att sommaren är till för att slappna av, eller söker något att underhålla dig med när evenemang och läger är inställda, har vi här samlat redaktionens sommartips.

LYSSNA

DE FUNKAR I HÄNGMATTAN, i löpspåret, i trädgårdslandet. Medan kroppen jobbar eller slappar, vad passar bättre än att plugga i hörlurarna och låta sig underhållas eller informeras. Poddar finns på alla teman man kan tänka sig – från historia till sport, ekonomi, teologi – och den här årstiden breddas utbudet med sommarprat. Den socialt distanserade våren tycks även ha inspirerat nya poddare, till exempel *Typ, livet* som görs av Johannes församling med målgrupp unga vuxna.

EN PERSONLIG REKOMMENDATION ÄR *Kvalificerat hemligt*. Med grundlig research och medryckande berättarstil utforskas konspirationsteorier från sötningsmedel till 11 september. Om du också lyssnar på engelska är *The Anthropocene Reviewed* ett guldkorn. I tio minuter långa essäer betygsätts vitt skilda fenomen som mänskligheten gett upphov till – från luftkonditionering till rivaliteten mellan idrottslag. Det fängslande är författarens förmåga att ta något vardagligt och skapa en gripande berättelse.

EMELIE WIKBLAD

UMGÅS

SOMMAREN KOMMER med många underbara förväntningar där vi ser för oss hur vi kopplar av, umgås och beger oss ut på äventyr, allt i en härligt avvägd mix. Men ibland blir det bara för mycket.

OM DU KLIVER UPP en morgon och känner att nej, i dag är dagen då jag inte orkar planera in ett revolutionerande program så kan du göra så här, om du har barn att underhålla och en liten gräsmattsplätt till ditt förfogande: Bred ut en filt, ställ ett fat med croissanter och sylt på den plus en flaska med den godaste saft du vet (och be en bön om att getingarna håller sig borta). Placera ut ett stort lass med böcker du lånat på det lokala biblioteket. Bjud in dina barn på en läspicknick där du lovar läsa högt (om de vill) så länge stämbanden håller. Och fråga dem vad de skulle välja att skriva en bok om! Sådana samtal säger mycket om vem vi är och vad vi drömmer om.

ULRIKA HANSSON

LÄSA

EN BOK kan lära dig minst lika mycket som en resa. Ibland kan du kombinera resa och bok.

Jag rekommenderar Maria Grundvalls bok *Sommardrömmen* särskilt för de finlandssvenskar som aldrig varit norr om Tammerfors och som känner på sig att de bär på trånga bilder av Österbotten och österbottningar.

SOMMARDRÖMMEN är lättsmält och välfungerande sommarunderhållning, men när man läser boken drabbas man också av en plötslig lust att åka till ... Kaskö! Så varför inte åka till Kaskö denna sommar när det är semester i hemlandet som gäller? Kanske upplever du din egen sommardröm genom att gå på dans i Pjelas och – liksom i boken – träffa en tystlåten österbottnisk man som kan fixa nästan vad som helst bara man ger honom en skruvmejsel.

SOFIA TORVALDS

PILGRIMSVANDRA

ALLA FÖRSLAG på den här sidan kan du kombinera med att pilgrimsvandra S:t Olavsleden från Galtby på Korpo till Eckerö på Åland. Här kan du lyssna på naturen och i bästa fall hör du Guds tilltal, du kan umgås med medvandrare, läsa om vandringen och framför allt vara utomhus. Du kan också stanna i kyrkorna på vägen och stilla dig en stund.

SOM RESELEKTYR föreslår jag Christian Pleijels vandringsguide *Vägen kommer när vi vandrar*. I den beskriver han personligt de olika etapperna på sammanlagt 116 vandringskilometer. Vill du gå längre kan du starta vid Åbo domkyrka. S:t Olavsleden sträcker sig ändå till Nidarosdomen i Trondheim, men fortsättningen kan du ta ett annat år.

JOHAN SANDBERG

UTE

ATT RESA LÅNGT BORT och upptäcka nya exotiska platser blir inte av den här sommaren. I stället finns det otaliga bitar av den finska naturen att utforska – från den lilla stigen i det egna grannskapet du aldrig förr svängt in på, till vandringsleder, rekreationsområden och nationalparker att besöka för en dagsutfärd.

KANSKE VÄLJER DU att gå för dig själv, titta och lyssna. Sätt dig på en sten eller stock och andas en stund; beundra trädstammarna, ängsblommorna, klipporna, havet. Kanske du lockas med dig dina vänner, packar varsin matsäck, termos, sittunderlag, och gör det till en dagsutflykt med picknick.

Vill du hitta nya utflyktsmål kan Forststyrelsens sida utinaturen.fi kan vara ett bra ställe att börja.

EMELIE WIKBLAD